

Komisja Europejska

Leader+ *Magazine*

**Centrum uwagi:
Poprawa jakości życia
na obszarach wiejskich**

1 • 2005

Leader+ Magazine

Spis treści

4 Leader+ w akcji

6 Przedstawiamy Obserwatorium Leader+

7 W centrum uwagi: poprawa jakości życia na obszarach wiejskich

- Niemcy: Sieć „Otwarty Kanał”: praca z mediami na wsi
- Hiszpania: Praca dostosowana do potrzeb niepełnosprawnych
- Irlandia: Społeczność chyląca się ku upadkowi
- Portugalia: Ośrodek rekreacyjny Gandra

18 Zwiększanie wartości produktów lokalnych

- Szwecja: Nowe podejście do żywności regionalnej
- Francja: Wykorzystanie potencjału jadalnych kasztanów w Chambaran

23 Wykorzystywanie *know-how* i nowych technologii

- Niderlandy: System Informacji Geograficznej (GIS) dla gospodarowania zasobami przyrody przez rolników
- Finlandia: Termiczna obróbka drewna irlandzkiego świerka sitkajskiego
- Austria: Regionalny system zarządzania wiedzą w wulkanicznym regionie Styrii

29 Jak najlepsze wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturalnych

- Francja: Potomkowie Diderota zapoznają się z rewolucją cyfrową
- Grecja: Odrodzenie starożytnych igrzysk w Nemei
- Kulturalna degustacja wina regionalnego

36 Współpraca w rozwoju obszarów wiejskich

- Dania – Szwecja: Możliwości, jakie daje drewno twarde

42 Nowe państwa członkowskie

44 Seminarium europejskie Leader+

- „Jakość życia na obszarach wiejskich: doświadczenia i współpraca”

Niniejsze czasopismo Komisji Europejskiej ma na celu ułatwienie dostępu społeczeństwu do informacji dotyczących inicjatywy wspólnotowej Leader+. Naszym celem jest rozpowszechnianie rzetelnych i aktualnych informacji. Gdy zostaniemy powiadomieni o błędach, dołożymy wszelkich starań, aby je skorygować. Jednakże Komisja uchyla się od wszelkiej odpowiedzialności, jeśli chodzi o informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie, mianowicie w zakresie danych finansowych związanych z opisanymi projektami, a w szczególności w odniesieniu do kwalifikowania wydatków. Dlatego też czytelnicy powinni zachować niezbędne środki ostrożności, zanim posłużą się tymi informacjami, które będą wykorzystywać na własną odpowiedzialność.

Jednym słowem...

Silva Rodriguez,
Dyrektor Generalny
ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów
Wiejskich

Witam czytelników pierwszej edycji magazynu „Leader+”, który idzie w ślady udanej publikacji Leader II. Podobnie jak jego poprzednik, magazyn ten umożliwia czytelnikom kontakt z inicjatywą Leader+, pokazując, w jaki sposób projekty Leader+ wpływają na codzienne życie mieszkańców obszarów wiejskich. Ten numer zawiera liczne informacje na temat tego, co dzieje się w ramach różnych tematów strategicznych programu Leader+ na terytorium Europy od momentu uruchomienia inicjatywy. Zwrócimy również uwagę na to, jakie znaczenie Leader+ ma dla nowych państw członkowskich, a także przedstawimy czytelnikom najnowsze informacje na temat niedawno otwartego Contact Point Obserwatorium Leader+.

Może powinniśmy teraz przypomnieć, co to jest Leader+ i jego poprzednicy Leader I i Leader II.

Inicjatywa Leader zrodziła się w kontekście pierwszej reformy Funduszy Strukturalnych (1989–1993). Komisja stworzyła inicjatywę Wspólnoty jako narzędzie służące do promowania środków mających specjalne znaczenie dla Wspólnoty (takich jak współpraca ponadnarodowa), wprowadzania i testowania nowych metod oraz nowych koncepcji z zamiarem późniejszego włączenia ich do programów zasadniczych.

Jedną z inicjatyw Wspólnoty był Leader I (związki między działaniami na rzecz rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich). Został on uruchomiony w 1991 r. celem zwiększenia potencjału rozwojowego obszarów wiejskich poprzez odwoływanie się do inicjatyw lokalnych, promowanie zdobywania *know-how* w dziedzinie lokalnego rozwoju i rozpowszechnianie tego *know-how* na innych obszarach wiejskich.

Należy również pamiętać, że wiele programów narodowych zajmujących się wówczas rozwojem obszarów wiejskich nie brało pod uwagę szerszych aspektów tego rozwoju, koncentrując się wyłącznie na ich tradycyjnej roli dostawcy surowców. Ponadto programy te były zarządzane oddzielnie.

Tak więc Leader, tytułem eksperymentu, zapoczątkował integrację, na szczeblu lokalnym, rozmaitych problemów, podmiotów i środków (nazywało się to zintegrowanym podejściem do rozwoju). Konieczne było skoncentrowanie się na rozwoju lokalnym, co zostało osiągnięte dzięki Lokalnym Grupom Działania (LGD), które zostały utworzone wspólnie przez sektor publiczny,

prywatny i organizacje społeczne, by nadzorować wdrażanie programu Leader na szczeblu lokalnym.

W 1991 r. byliśmy świadkami fazy wprowadzającej programu Leader, który funkcjonował poprzez 217 LGD na mniej rozwiniętych obszarach wiejskich (Cel 1 i regiony 5b). Umożliwiło to stworzenie sieci powiązań i wymianę pomysłów i doświadczeń. W sumie UE zainwestowała 417 milionów ECU, co stanowi około 1% całkowitych funduszy przeznaczonych na Wspólnotowe Ramy Wsparcia w tym okresie.

W 1994 r. Leader II wkroczył w fazę określaną jako upowszechnienie. W tej fazie działało już prawie 1000 LGD w ramach Celu 1 i regionów 5b oraz 6; ten ostatni typ regionu został utworzony biorąc pod uwagę specjalne potrzeby ze strony nowych nordyckich państw członkowskich. Leader II, będąc programem o wiele szerszym od swojego poprzednika, włączył dodatkowe aspekty programowe, a mianowicie współpracę i innowacje. Obok tworzenia sieci powiązań, możliwa stała się również wymiana pozytywnych doświadczeń ponad granicami narodowymi. W tym okresie utworzono też działanie pilotażowe Leader, w ramach którego można było wypróbować nowe pomysły.

Leader+ powstał w 2000 r. jako jedna z czterech inicjatyw, finansowanych przez fundusze strukturalne Unii Europejskiej. Trzy pozostałe to URBAN, Interreg i EQUAL. W odróżnieniu od Leader I i II skierowany jest on do wszystkich obszarów wiejskich. Jest on skonstruowany wokół trzech podstawowych działań i trzech głównych tematów strategicznych i kładzie silny nacisk na partnerstwo i tworzenie sieci powiązań celem wymiany doświadczeń. Niniejszy magazyn ukazuje czytelnikowi, co zdarzyło się w ramach programu Leader+ w 892 wybranych LGD, realizujących 73 programy na szczeblu narodowym i regionalnym, które pochłonęły około 5 miliardów euro w okresie funkcjonowania inicjatywy Leader+ (lata 2000–2006), przy czym wydatki będą się kwalifikować do finansowania do końca 2008 r. Różnorodność podejść w projektach, jakie można znaleźć w różnych analizach przypadków prezentowanych w tym magazynie, pokazuje zarówno różnorodność i twórcze podejście strategii rozwoju obszarów wiejskich, jak i możliwości uczenia się i współpracy na szczeblu regionalnym, narodowym i europejskim.

Rozwój obszarów wiejskich w 10 nowych państwach członkowskich stanowi nowe wyzwanie i obiecujące jest to, że działania typu Leader+ zostały już podjęte w niektórych nowych państwach członkowskich. Jest również jasne, że jakakolwiek nowa polityka rozwoju obszarów wiejskich powinna opierać się na metodach programu Leader, a zwłaszcza zwracać należytą uwagę na inicjatywy oddolne. Takie podejście daje władzom lokalnym i miejscowej społeczności możliwość wypowiedzania się przy opracowywaniu i wdrażaniu programów, tak by były one dostosowane do potrzeb lokalnych.

Leader+ w akcji

Zjazd-zawody w celu zaangażowania młodych ludzi w życie lokalne

Państwo członkowskie: Francja

Region, okręg: Poitou-Charente (Deux Sèvres)

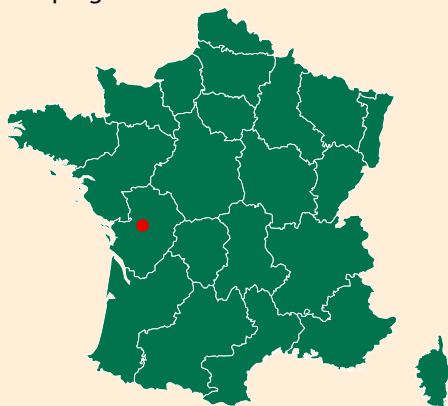
Nazwa LGD: LGD Pays Mellois

Całkowity koszt projektu: 94 000 EUR

UE: 47 000 EUR

Inne fundusze publiczne: 47 000 EUR

Aby skłonić młodzież do pozostania w rodzinnych stronach, LGD Pays Mellois zaplanowała zjazd połączony z zawodami, by pokazać młodym ludziom żywy i otwarty obraz ich okolicy i zachęcić ich do uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej. Zjazd połączony z zawodami, zorganizowany w 2004 r. podczas wakacji letnich oraz podczas ferii jesiennych, zgromadził ponad 120 młodych ludzi z Pays Mellois i Val d'Adour, obszaru leżącego między Akwitanią i środkowymi Pirenejami. Czynnikami łączącymi te dwa okręgi są inicjatywy podejmowane tam przez młodzież. W Pays Mellois Leader+ będzie stymulować politykę młodzieżową poprzez tworzenie centrów dla dzieci i młodzieży, obsługiwanych przez pracowników młodzieżowych w powiatach, w których obecnie brak takich centrów. Centra te, działające w pomieszczeniach miejscowych władz samorządowych lub stowarzyszeń, pozwolą dzieciom i młodzieży w wieku od 6 do 18 lat pracować nad inicjatywami lokalnymi przez cały rok, a zwłaszcza przygotowywać następny zjazd-zawody. Projekt jest finansowany w ramach Działania 2 programu Leader+.

Osoba kontaktowa: Jean-Marc Nadal

e-mail: jm.nadal@paysmellois.org

Internet: www.sir-poitou-charentes.org/LEADER/Leader_mellois.asp

Zdjęcie przekazane przez Francuski Zespół Sieci Narodowych

Pociąg turystyczny dla Pargi

Państwo członkowskie: Grecja

Region, okręg: Epirus

Nazwa LGD: Amvrakikos Development Agency S.A

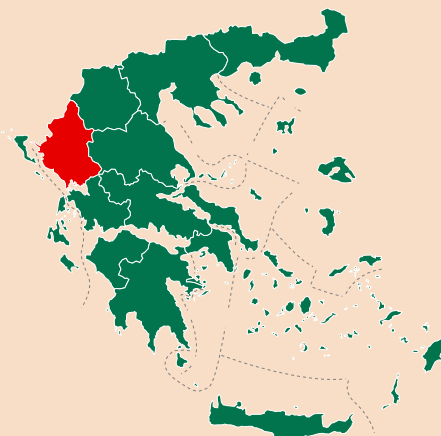
Całkowity koszt projektu: 186 328 EUR

UE: EUR 93 164

Inne fundusze publiczne: 18 633 EUR

Fundusze prywatne: 74 531 EUR

Nową, już prowadzoną działalnością jest pociąg turystyczny na trasie łączącej turystykę Pargi z interesującymi miejscami przyległego do niej obszaru. Obecnie projekt jest już sfinalizowany, codziennie organizowane są wycieczki specjalnym małym pociągiem (mogącym przewieźć 40 pasażerów). Wycieczka pociągiem rozpoczyna się przy wjeździe do miasta Pargi, a punktem docelowym jest Anthousa i jej zamek, co pozwala turystom zwiedzającym Pargę odkryć naturalne piękno nieznanych górskich terenów położonych w głębi regionu i zapoznać się z ich historią. Projekt ten spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem ze strony miejscowej ludności.

Osoba kontaktowa: P. Tsiberis George

e-mail: etanam@etanam.gr

Internet: www.etanam.gr

Zdjęcie przekazane przez Grecki Zespół Sieci Narodowych

Rozwój urządzeń do naprawy okien

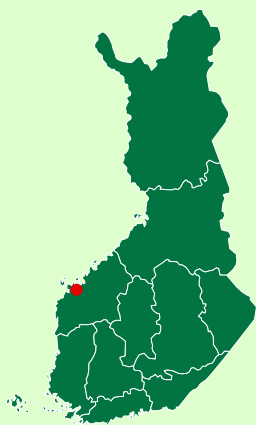
Państwo członkowskie: Finlandia
Region, okręg: Ostrobotnia
Nazwa LGD: LAG Aisapari

Całkowity koszt projektu: 113 335 EUR
EU: 42 500 EUR
Inne fundusze publiczne: 42 500 EUR
Fundusze prywatne: 28 335 EUR

Właściciele domów z bali mogą już teraz mieć porządne okiennice. W przeszłości problem polegał na tym, że bale wyginały się pod wpływem osiadania okiennic. Problem ten nie dotyczył jedynie Finlandii, ponieważ kompletne pakiety z okiennicami nadającymi się do zainstalowania w domach z bali rzadko można nabyć gdzie indziej.

Kiedy zrozumiano potrzebę przygotowania odpowiednich pakietów okien, w fińskim regionie Południowej Ostrobotni został opracowany projekt *Fasadi* (Fasada). Pomysłodawcą projektu byli miejscowi przedsiębiorcy oraz grupa Leader, *Aisapari*, z Okręgu Jezior i rejonu Härmänmaa, która zajęła się również finansowaniem projektu.

W końcu porządną pakiet z gotowymi do zainstalowania okiennicami pojawił się na rynku! Pakiet ten nadaje się zarówno do nowych domów budowanych z bali, jak i do celów remontowych. Dzięki nowym rozwiązaniom zastosowanym w montażu okiennic, instalacja otworów okiennych zajmuje jedynie pięć minut. Aktualna kolekcja okiennic jest oparta na stylach tradycyjnych i może być również stosowana w domach budowanych z cegły.

Osoba kontaktowa: Fasadi Design Oy
e-mail: ilpo.kakko@aisapari.net
Internet: www.aisapari.net
Zdjęcie przekazane przez Fiński Zespół Sieci Narodowych

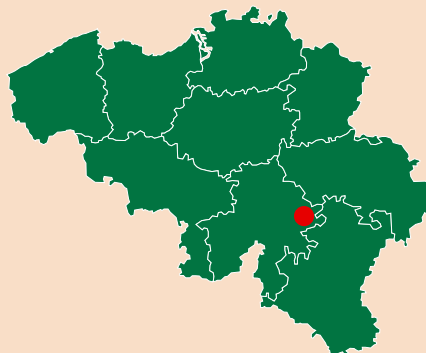
Festiwal Przyrody w 'Ourthe Moyenne'

Państwo członkowskie: Belgia
Region, okręg: Vallée de l'Ourthe, Walonia

Nazwa LGD: Ourthe Moyenne
Całkowity koszt projektu: 326 305 EUR
UE: 146 838 EUR
Inne fundusze publiczne: 109 712 EUR
Fundusze prywatne: 69 755 EUR

Wynikiem wspólnego projektu miejscowej LGD i centrów informacji turystycznej w regionie Ourthe Moyenne był pierwszy „Festiwal Przyrody”. Nosił on nazwę „Krajobrazy Ourthe – wspaniałe i bliskie” i zachęcał zwiedzających do odkrywania i zrozumienia, w jaki sposób człowiek próbuje opanować i ukształtować ten naturalny krajobraz, aby móc się utrzymać. Festiwal ma być projektem długoterminowym, mającym uświadomić zarówno turystom, jak i społeczności lokalnej problemy środowiska. W okresie od czerwca do września miało już miejsce ponad sto rozmaitych imprez, takich jak piesze wycieczki, konferencje interaktywne, kursy malarstwa i nauka łowienia ryb. Przygotowywana jest ocena podjętych działań, która pomoże określić potrzeby związane z dalszym prowadzeniem projektu, zwłaszcza w zakresie komunikacji i promocji, zarządzania partnerstwem, a także ustalenia praktyk dotyczących innowacji i rozwoju. Wszystkie wspomniane tu kwestie i wiele innych będą przedmiotem dalszych dyskusji i szkoleń zorganizowanych w odpowiednim czasie, by pomóc w przygotowaniach do następnego festiwalu!

Osoba kontaktowa: Catherine Honnay
e-mail: Leader.ourthe@belgacom.net
Internet: www.festivalnature.com
Zdjęcie: CAR Leader+ Walonia

Przedstawiamy Obserwatorium Leader+

Tworzenie sieci kontaktów stanowi działanie priorytetowe w ramach programu Leader+, podobnie jak było to podczas realizacji programu Leader II. Określa się je jako działanie priorytetowe 3. Tworzenie sieci kontaktów oznacza, że w ramach Leader+ przywiązuje się szczególną wagę do wymiany informacji na temat osiągnięć, doświadczeń i *know-how* pomiędzy zainteresowanymi stronami we Wspólnocie. Na terenie obszarów wiejskich tworzenie sieci kontaktów stanowi dla ich mieszkańców zachętę do współpracy i do korzystania z doświadczeń w zakresie rozwoju regionalnego.

Obserwatorium Leader+ utworzone przez Komisję Europejską jest odpowiedzialne za organizowanie sieci kontaktów na szczeblu obszarów wiejskich. W związku z tym Obserwatorium ma określone cele, które można w skrócie przedstawić jak następuje:

Informowanie społeczności wiejskiej na temat:

- działań, które stymulują rozwój obszarów wiejskich;
- dobrych przykładów działalności w zakresie rozwoju lokalnego na terenie obszarów wiejskich;
- najważniejszych trendów gospodarczych na obszarach wiejskich Wspólnoty i poza nią;
- lekcji, jakie można wyciągnąć z doświadczeń Leader+ i ich konsekwencji dla polityki opracowywanej dla obszarów wiejskich.

Pomoc społeczności poprzez:

- stworzenie punktu kontaktowego na poziomie europejskim celem ułatwienia stymulowania współpracy europejskiej;
- ułatwienie wymiany doświadczeń między administracjami szczebla narodowego i regionalnego;
- wspomaganie administracji narodowych w pełnieniu przez nie roli koordynatora i promotora współpracy;
- raporty dotyczące wdrażania i postępów w realizacji Leader+.

Zadania te są realizowane przez Obserwatorium, znajdujące się w Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Dział F3 „Spójność rozwoju obszarów wiejskich”. Z kolei Obserwatorium utworzyło Contact Point, który umożliwia ścisłą współpracę w zakresie różnorodnych wymienionych wyżej zadań. Jak sama nazwa wskazuje, Contact Point jest pierwszym punktem kontaktowym dla uczestników Leader+.

Zakres działań Contact Point dotyczy w szczególności: odpowiadania na prośby o informację i przyjmowania osób przychodzących do Contact Point; opracowania strony internetowej Leader+; przygotowania elektronicznego biuletynu informacyjnego „Błyskawiczne wiadomości”; planowania i organizacji seminariów; wsparcia metodologicznego dla wszystkich zajmujących się realizacją Leader+; wydawania magazynu „Leader+”; dostarczania streszczeń i analiz programów Leader+ i działań pilotażowych na szczeblu europejskim.

Aby uzyskać informacje i odpowiedzi na pytania dotyczące Leader+, prosimy zwrócić się do:

Obserwatorium Leader+ Contact Point:

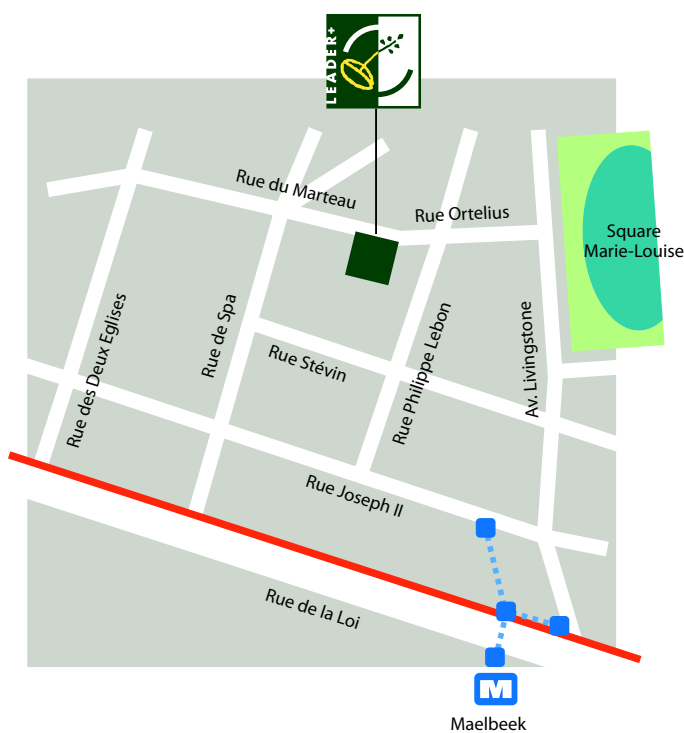
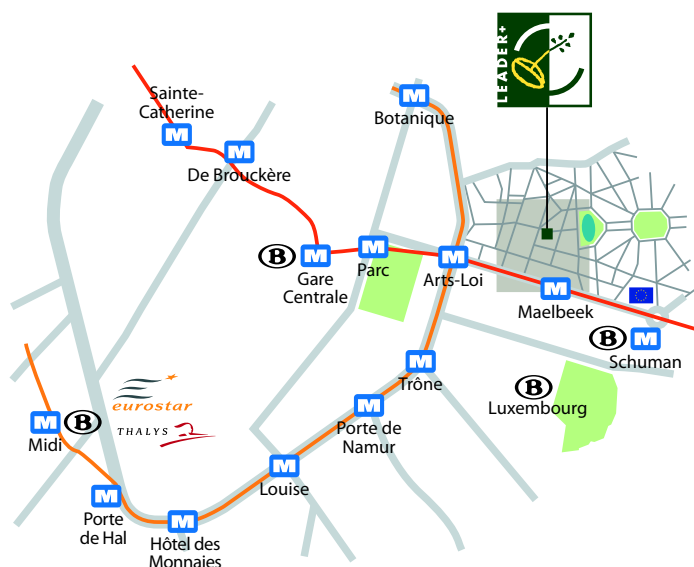
contact.point@leaderplus.org

Tel. (32-2) 235 20 20

Fax (32-2) 280 04 38

Leader+ strona internetowa:

<http://europa.eu.int/comm/leaderplus>

W centrum uwagi POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH

Jakość życia jest ważnym czynnikiem dla każdego, niezależnie od kultury czy narodowości. Mimo iż poprawa jakości życia sugeruje poprawę stopy życiowej, w rzeczywistości mamy tu do czynienia z dwoma odmiennymi pojęciami, które niekoniecznie muszą być powiązane. Jakość życia jest pojęciem subiektywnym i mówi więcej o tym, jak dana osoba sama odbiera swoją sytuację oraz gdzie i jak ta osoba żyje. W przeciwieństwie do tego, stopa życiowa jest mierzona na podstawie różnorodnych wskaźników ekonomicznych i społecznych i w związku z tym jest bardziej zależna od poziomu konsumpcji i od dochodów. Na tej podstawie jasno widać, że ktoś może mieć wysoką stopę życiową, a jednocześnie marną jakość życia, i oczywiście możliwa jest również odwrotna sytuacja. Prawdą jest również, że dwie osoby mogą mieć obiektywnie taką samą stopę życiową, ale jedna z nich będzie uważać, że jej jakość życia jest niezadowalająca, podczas gdy inna osoba może mieć odmienne zdanie na ten temat, i tak dalej, i tak dalej...

Unia Europejska

Tak więc bardzo subiektywny aspekt tego tematu stanowi sam w sobie wyzwanie dla politycznych decydentów. Na poziomie Unii Europejskiej poprawa jakości życia stanowi średnio- lub długoterminowy cel w wielu dziedzinach polityki europejskiej, a mianowicie w dziedzinie gospodarczej, społecznej i ochrony środowiska. Pojęcie jakości społecznej zostało po raz pierwszy oficjalnie wprowadzone w roku 1997 w *Deklaracji Amsterdamskiej w sprawie jakości społecznej Europy*. W deklaracji tej uznano, że obywatele powinni „mieć zapewniony dostęp do odpowiedniego poziomu

zabezpieczenia ekonomicznego i integracji społecznej, żyć w spójnych społecznościach i mieć możliwość pełnego rozwoju swojego potencjału ekonomicznego”.

W raporcie Komisji ze spotkania Rady Europejskiej w Laeken w grudniu 2001 r. padła propozycja opracowania wskaźników opartych na „jakości pracy”. Podobnie promowanie strategii społeczeństwa informacyjnego od roku 2000 również określa stosowanie technologii informatycznych i telekomunikacyjnych (ICT) jako siłę napędową lub warunek „przyszłej jakości życia”. W ramach piątego programu ramowego dotyczącego badań można również

znaleźć wiele tematów, takich jak zdrowie, zanieczyszczenie powietrza czy hałas, ekologia i ochrona zasobów naturalnych i dziedzictwa kulturalnego, które w różny sposób mogą mieć wpływ na jakość życia.

Jednak chyba kluczowym wyznacznikiem polityki w tym zakresie jest pierwsza *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej*, która została przyjęta na szczycie w Göteborgu w czerwcu 2001 r. i która zapoczątkowała aktywną politykę UE w tej dziedzinie, biorąc jednocześnie pod uwagę inne istniejące już wcześniej instrumenty i rozwiązania. Poza problemami integracji społecznej i starzenia się społeczeństwa (kwestie już wcześniej włączone do programu działania), określono cztery priorytety związane ze środowiskiem: zmiany klimatu, zrównoważony transport, powszechna ochrona zdrowia, zarządzanie zasobami przyrody. Warto zauważyć, że zrównoważony rozwój stanowi również temat horyzontalny, czyli dotyczący wielu dziedzin zgodnie z inicjatywą programu Leader+.

Inne badania prowadzone w 2002 r. przez Europejską Fundację na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy określiły dwanaście dziedzin mających wpływ na jakość życia ludzkiego. Dziedziny te obejmują: zasoby ekonomiczne, zdrowie i ochronę zdrowia, zatrudnienie i warunki pracy, wiedzę, naukę i szkolenie, rodzinę i gospodarstwo domowe itd. Badania te wykazały, że na obszarach wiejskich Europy jakość życia jest stosunkowo wysoka, ale że w porównaniu do europejskich obszarów miejskich pewne strategiczne dziedziny pozostają daleko z tyłu. Należą do nich: zasoby ekonomiczne, zdrowie i opieka zdrowotna, warunki mieszkaniowe, poziom wiedzy, edukacja i *e-learning*.

Wkład Leader+

W ramach programu Leader+ wiele z tych dziedzin i problemów jest uwzględnianych nie tylko w temacie dotyczącym jakości życia, ale również w rozmaitych powiązanych ze sobą tematach programowych. Do tych tematów należą: jak najlepsze wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturalnych, zwiększanie wartości produktów lokalnych, korzystanie z *know-how* i nowych technologii i przyczynianie się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich. Przykładowo, nie wystarczy mieć dobre środowisko naturalne i możliwości zatrudnienia, jeśli nie towarzyszą temu dobre życie towarzyskie i kulturalne i łatwy dostęp do usług publicznych i nowych technologii. Jednocześnie nie można korzystać z nowych technologii, jeżeli ludzie nie mogą być zatrudnieni zarobkowo w związku z brakiem dostępu do infrastruktury umożliwiającej takie zatrudnienie (np. technologii szerokopasmowej) lub też przez brak odpowiedniego szkolenia, które pozwoliłoby taką infrastrukturę wykorzystać. W ramach Leader+, Lokalne Grupy Działania (LGD) mogą przejawiać aktywność dotyczącą niektórych wspomnianych wyżej dziedzin strategicznych. Pomaga to zapewnić utrzymanie konkurencyjności obszarów wiejskich, a jednocześnie zapobiec dalszemu wyludnianiu się tych obszarów.

Przedstawione w dalszej części magazynu analizy przypadku stanowią zaledwie kilka przykładów, pokazujących różnorodność jakości życia na obszarach wiejskich różnych państw członkowskich, a także ukazujące, co to oznacza dla zamieszkującej je ludności. Pokazują one również, jak różne może być podejście do tych problemów i w jaki sposób LGD mogą się przyczynić do poprawy jakości życia na tych obszarach wiejskich w ramach inicjatywy Leader+.

Życie na obszarze
wiejskim znajduje się
w centrum projektu

NIEMCY

Wiejski radiowęzeł funkcjonuje w ramach inicjatywy Leader+ i otwiera nowe kanały komunikacyjne, dostarczając informacji swoim słuchaczom, a także przyczyniając się do poprawy jakości ich życia

Sieć „Otwarty Kanał”: praca z mediami na wsi

Autor: Anja Schweppe-König

E-mail: Anja.Schweppe-Koenig@medienwerkstatt.org

Jest olbrzymia różnica, czy człowiek jedynie słucha programu radiowego czy też przyczynia się do jego powstania. Mieszkańcy wsi, stowarzyszenia i grupy z okręgu Minden-Lübbecke w Niemczech mają możliwość opowiadania o swojej działalności na falach kanału dla obywateli. Dalsze szkolenie, w wyniku którego można zostać „wiejskim reporterem”, jest również dostępne.

Jest czwartek, tuż przed godziną 7 wieczór. Kilkudziesięciu mieszkańców wsi Niedermehnen/Ostwestfalen (700 mieszkańców) zebrało się w kawiarni w centrum wsi, aby posłuchać radia. Zostali zaproszeni przez sołtysa razem z większością działających tu stowarzyszeń, w tym z przedstawicielami przedszkola i kościoła.

O godzinie 19.04, zaraz po wiadomościach ze świata, wszyscy zebrani w kawiarni usytuowanej w wiejskim domu mogą usłyszeć głos płynący z lokalnej radiostacji: „Radio Westfalica – Otwarty Kanał”. Wszyscy z zainteresowaniem słuchają rezultatu swojej współpracy z warsztatem medialnym Minden-Lübbecke – programu zawierającego sześćdziesiąt minut pasjonujących informacji o codziennym życiu ich wsi i o projekcie Leader „1 + 1 = 3”.

Przedstawiamy „Radio Leader+”

Słyszając melodię hymnu Eurowizji stali słuchacze orientują się, że lider projektu „Praca z mediami na wsi” będzie opowiadał o niektórych spośród wielu ukrytych na obsza-

rach wiejskich skarbów, z jakimi zetknął się podczas swoich podróży poprzez wsie w okręgu Minden-Lübbecke. Są to opowiadania, anegdoty i aktualne inicjatywy obywatelskie.

Wiele spośród projektów realizowanych przez Lokalną Grupę Działania (LGD) z Mühlenkreis przy wsparciu inicjatywy wspólnotowej Leader+ zostało zaprezentowanych w radiu w odstępach miesięcznych w ciągu ostatnich pięciu lat. Osoby dobrze zorientowane określają już obecnie program jako Radio Leader+!

Praca z mediami rozszerza horyzonty

Wszystkie wsie i ich projekty są jedyne w swoim rodzaju, odrębne i różnorodne, tak że były trudności z przekazywaniem informacji społeczeństwu na temat ich inicjatyw w inny sposób niż poprzez lokalną prasę.

Od chwili, gdy uczestnicy warsztatu medialnego, wyposażeni w mikrofony i magnetofony, rozpoczęli podróże w rozmaite części regionu, sytuacja uległa zmianie. Powstały sieci kontaktów, zrzeszające stowarzyszenia, ugrupowania, przedstawicieli społeczności wiejskiej, inicjatywy kulturalne, i wreszcie, co jest równie ważne, organizacje zajmujące się rozwojem przedsiębiorczości i organizacje turystyczne. Tak więc główny cel projektu, a mianowicie rozszerzenie

„Otwarty kanał” oferuje również ustawiczne szkolenie

horyzontów i wzajemne korzystanie z doświadczeń, został osiągnięty.

Jest to ważne osiągnięcie, zarówno dla ludności miejscowej, której projekt dotyczy, jak i dla ludzi mieszkających w zasięgu lokalnej radiostacji, ponieważ pozwala im to spojrzeć na swoją okolicę z innej perspektywy, przez co umacnia się ich utożsamienie się z regionem. Mimo że program koncentruje się wokół tylko jednego tematu, harmonijny dobór muzyki, dobrze przygotowane historie dotyczące regionu i jego wsi oraz odpowiedni podkład dźwiękowy tworzą mieszankę pozwalającą przekazać obraz czasów, które minęły. Pomaga to zwłaszcza młodym ludziom w lepszym zrozumieniu kultury i historii swojej rodzinnej wsi.

Przechowywanie śladów współczesnej historii

W czerwcu 2003 r. LGD Mühlenkreis wystąpiła z propozycją projektu „Sieć Otwarty Kanał: Praca z mediami na wsi oraz historia i tradycje ludowe”. Realizacja projektu rozpoczęła się w lipcu 2003 r. Finansowanie obejmuje koszty osobowe (projekt Leader), a także wydatki związane z zakupem materiałów do realizacji programów radiowych i sprzętu wideo.

Poza realizacją comiesięcznych programów radiowych (do tej pory zrealizowano 14 programów w okresie od lipca 2003 r. do lipca 2004 r.), projekt obejmuje dodatkowy element: projekt uboczny „Historia i tradycje ludowe”, który ma na celu rejestrację doświadczeń starszego pokolenia poprzez zapisy wspomnień świadków minionych dni. Program jest w szczególności skierowany do młodszych pokoleń – ma on pokazać młodym ludziom rozmaite aspekty życia i pracy na wsi.

Szkolenie zawodowe dla pracowników mediów celem zapewnienia zrównoważonego rozwoju

Warsztat medialny Minden-Lübbecke oferuje również osobom zaangażowanym w różne inicjatywy lokalne na wsi oraz członkom stowarzyszeń możliwość uczestnictwa we wszechstronnym programie szkoleniowym „Reporter wiejski”. Szkolenie wykracza poza praktyczne aspekty pracy w rozgłośni radiowej. Uczestnicy szkolenia uzyskują kwalifikacje potrzebne przy korzystaniu z całego szeregu dostępnych narzędzi medialnych, np. przygotowywanie prezentacji w programie Power Point, projektowanie afiszów i broszur, rozmaite aspekty pracy dziennikarskiej, takie jak pisanie żywych tekstów, projektowanie i tworzenie własnych stron internetowych oraz produkcja filmów wideo.

Celem programu szkoleniowego „Reporter wiejski” jest również stworzenie sieci animatorów, którzy będą kontynuować pracę po zakończeniu finansowania projektu. Oczekuje się, że uczestnicy szkolenia będą kontynuować współpracę z warsztatem medialnym podczas przygotowywania i transmisji przyszłych programów radiowych i video zajmujących się rozwojem regionalnym i rozwojem obszarów wiejskich. W ten sposób zapewnia się zrównoważony rozwój po zakończeniu projektu.

Tymczasem ludzie, którzy przyszli do kawiarni we wsi Niedermehren, odprężyli się i stają się bardziej rozmowni. Uważają, że program radiowy to prawdziwy sukces: *Był świetny*. Zaczynają dyskusję na temat różnych spraw poruszonych w programie. Mowa w nim była o: pieszych wycieczkach na terenie Parku Przyrody LandArt, gdzie ustawiono rozmaite dzieła sztuki, wirtualnym obiedzie w wiejskiej kawiarni, meczu lokalnej drużyny piłkarskiej Radball-Bundesliga, a muzyka towarzysząca poszczególnym częściom transmisji została wybrana przez dzieci

i młodzież. Śmieją się z dowcipów o lokalnym kontekście, które usłyszeli w trakcie programu i które jedynie ludzie mieszkający w ich wsi mogą zrozumieć.

A co ważniejsze, już podczas tego wieczoru planują, o czym będzie mówił następny program radiowy z Niedermehnen nadawany w Otwartym Kanale!

Radio obywatelskie – kilka faktów

'Netzwerk Offener Kanal – Medienarbeit im Dorf und Erzählte Geschichte' stanowi projekt Warsztatu Medialnego Minden-Lübbecke i stowarzyszenia Obszar Wiejski Mühlenkreis. Zgodnie z przepisami prawa o mediach Północnej Nadrenii-Westfalii ('Landesmediengesetz'), grupy mają możliwość transmisji własnych programów przez radio, zgodnie z planem programu uzgodnionym uprzednio z lokalną rozgłośnią radiową. Wszystkie lokalne rozgłoszenia radiowe mają obowiązek udostępnienia do 50 minut swojego dziennego czasu antenowego dla audycji nadawanych w ramach Otwartego Kanału.

Programy nadawane w ramach „Otwartego Kanału” są zwykle przygotowywane przez zespoły produkcyjne radia obywatelskiego, zatwierdzone przez władze Północnej Nadrenii-Westfalii. Produkcja jednej audycji zajmuje normalnie cztery tygodnie. Warsztat medialny planuje treść audycji wspólnie z lokalnymi grupami. Lider projektu jest odpowiedzialny za ostateczny kształt audycji i za prezentację programu w radiu. Program dociera przeciętnie do 4600 słuchaczy.

Sieć „Otwarty Kanał”: Praca z mediami

Państwo członkowskie: Niemcy
Region, okręg: Minden-Lübbecke (Północna Nadrenia-Westfalia)
Nazwa LGD: LGD Mühlenkreis

Powierzchnia: 880 km²
Ludność: 966 612

Całkowity koszt projektu: 73 500 EUR
UE: 33 000 EUR
Inne fundusze publiczne: 33 500 EUR
Fundusze prywatne: 7000 EUR

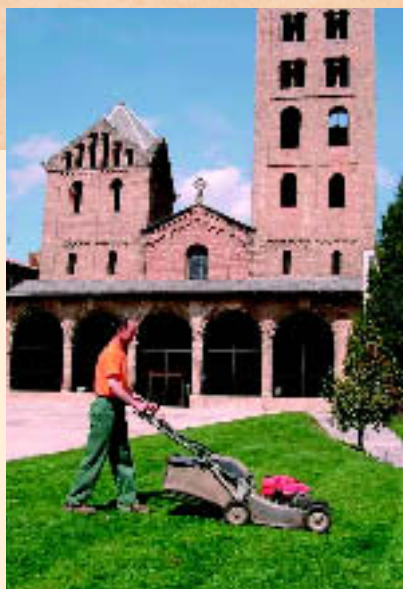
Osoba kontaktowa: Rainer Riemenschneider
Adres: Geschäftsstelle, Portastr. 13
32423 Minden, Niemcy
Tel. (49-571) 807 23 06
Fax (49-571) 80 73 30 60
E-mail: r.riemenschneider@minden-luebbecke.de
Internet: <http://blr.minden-luebbecke.de>

Zdjęcia przekazane przez LGD Mühlenkreis

HISZPANIA

Fundusze Leader pomagają ludziom niepełnosprawnym świadczyć usługi ogrodnicze dla społeczności lokalnej

Praca dostosowana do potrzeb niepełnosprawnych

Pielęgnacja terenu klasztoru w Ripoll

Region Ripollés składa się z 19 gmin położonych na wysokim brzegu rzeki Ter. W stolicy regionu, Ripoll, koncentruje się większa część produkcji przemysłowej.

Fundacja MAP jest prywatną organizacją nienastawioną na zysk, zajmującą się działalnością społeczną. Jej członkami są fachowcy, rodzice i krewni osób niepełnosprawnych, a także osoby zainteresowane działalnością społeczną Fundacji. Została ona założona w 1994 r. i ma siedzibę w Ripoll. Jest to jedyna instytucja w tym regionie, która troszczy się o zaspokajanie specjalnych potrzeb osób niepełnosprawnych.

Jednym z priorytetowych celów Fundacji MAP jest osiągnięcie, na ile jest to możliwe, społecznej i zawodowej integracji osób niepełnosprawnych. Mając to na uwadze, utworzono „Specjalne Centrum Zatrudnienia” MAP. Centrum to ma dwojaki cel. Po pierwsze – informowanie i szkolenie osób niepełnosprawnych, tak by mogły one znaleźć miejsce na rynku pracy. Po drugie – znalezienia zajęcia dla ludzi, którzy z powodu niepełnosprawności nie mogą podjąć pracy w (normalnych) zakładach pracy. Centrum koncentruje swoją działalność na dwóch dziedzinach: ogrodnictwo i wyroby przemysłowe. Korzysta ono również z pomocy technicznej specjalistów, takich jak psycholodzy, opiekunowie społeczni i przewodnicy.

Ogrodnictwo jest jedną z form działalności najlepiej przystosowanych do potrzeb ludzi przychodzących do centrum, ponieważ wzmacnia ono ich kontakt z przyrodą, rozwijając jednocześnie ich zdolności poruszania się.

Projekt jest współfinansowany z programu Leader+ i znajduje się obecnie w fazie rozwojowej. Projektem zarządza LGD „Consortori Ripollés Desenvolupament”. Polega on na fizycznym oddzieleniu usług ogrodniczych od innych form działalności, co w rezultacie zwiększa liczbę zamówień wpływających od rad narodowych, firm i, w mniejszym stopniu, od osób prywatnych.

Usługi świadczone gminom obejmują prace ogrodnicze w parkach i na skwerach, a także prace specjalistyczne w lasach i rzekach. Praca dla firm prywatnych polega głównie na pielęgnacji zieleni na terenach otaczających siedziby firm, a także na wykonywaniu podstawowych prac porządkowych dla osób prywatnych.

W wyniku wzrastającego zapotrzebowania na usługi ogrodnicze wyposażenie znajdujące się w centrum okazało

się niewystarczające i konieczne stało się zaplanowanie nowego magazynu z odpowiednimi narzędziami, tak by w ofercie centrum mogła się znaleźć praca o wyższym stopniu mechanizacji i specjalizacji.

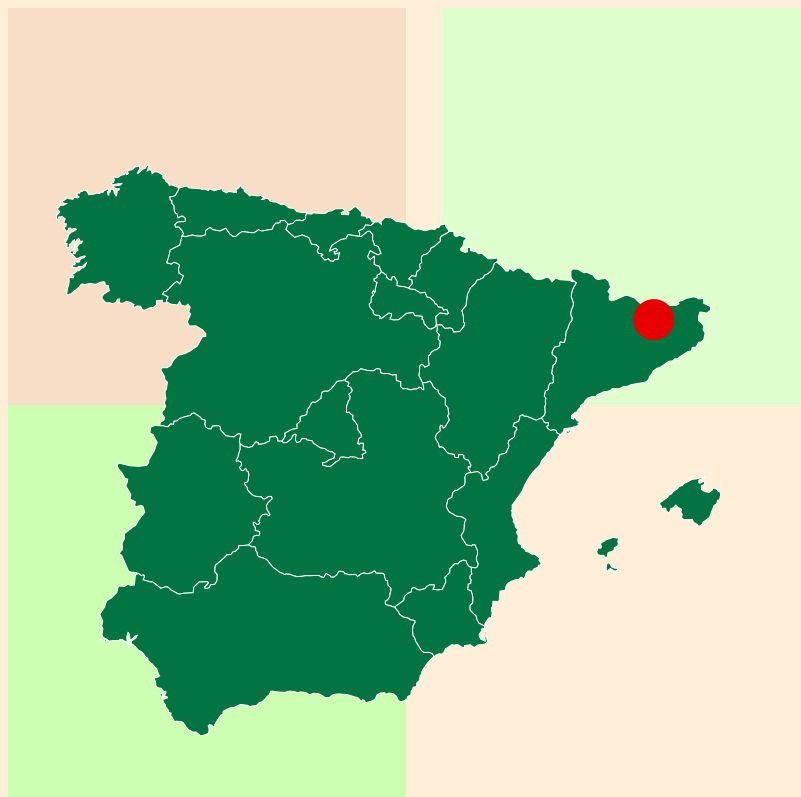
Spółeczne zainteresowanie projektem było decydującym czynnikiem, który pomógł uzyskać pomoc od rady miejskiej Ripoll (która przyznała centrum ziemię, na której buduje się obecnie magazyn), a także od rządu Katalonii i z programu Leader+.

Fundusze przyznane na ukończenie tego projektu wynoszą do 304 870 EUR i obejmują budowę nowego magazynu, zakup specjalnych narzędzi ogrodniczych, takich jak kosiarki i piły mechaniczne, a także zakup ubrań roboczych i urządzeń ochronnych. Nowe pomieszczenia zostały oddane do użytku pod koniec 2003 r. i może z nich korzystać 10 niepełnosprawnych.

Poza oczywistą korzyścią społeczną osiągniętą dzięki projektowi, inwestycja pozwoliła rozszerzyć gamę usług ogrodniczych, zmniejszając jednocześnie ich pracochłonność. Jednocześnie poprawiła się jakość szkolenia ludzi niepełnosprawnych i zwiększyło się bezpieczeństwo pracy. To z kolei stworzyło nowe możliwości ewentualnej integracji na rynku pracy.

Nowy magazyn, który daje możliwości pracy poszukującym jej osobom niepełnosprawnym

Praca dostosowana do potrzeb niepełnosprawnych

Państwo członkowskie: Hiszpania
Region, okręg: Katalonia
Nazwa LGD: LGD Consorci Ripollés
Desenvolupament

Powierzchnia: 959 km²
Ludność: 26 377

Całkowity koszt projektu: 304 870 EUR
UE: 38 193 EUR
Inne fundusze publiczne: 266 677 EUR

Osoba kontaktowa: LAG Consorci Ripollés
Adres: c/o Joan Miro, 2-4; Poligon Industrial
Els Pintors, 17500 Ripoll, Hiszpania
Tel. (34) 972 70 44 99
Fax (34) 972 70 45 30
E-mail: crddir@ddgi.es
Internet: www.ripollesdesenvolupament.com

Zdjęcia przekazane przez LGD Consorci Ripollés
Desenvolupament

Rynek w Kiltimagh uległ transformacji

IRLANDIA

Pod prąd: Lokalna społeczność w Irlandii przezwycięża lata zastoju i znajduje się w centrum uwagi

Spółeczność chyląca się ku upadkowi

Integrated Resource Development (IRD) Kiltimagh Ltd. został utworzony w 1989 r. jako bezpośrednia reakcja na wysoki poziom emigracji z okręgu Kiltimagh. Ten region we Wschodnim Mayo jest znany z wyjątkowo wysokiego poziomu systematycznej emigracji w ciągu wielu dekad i braku możliwości znalezienia zatrudnienia. Badanie przeprowadzone w 1988 r. wykazało, że 75% osób z grupy wiekowej 17–25 lat zostało zmuszonych do emigracji celem znalezienia pracy. Rejon ten stracił ludność w wieku produkcyjnym, przy czym większość emigrantów nie miała żadnych nadziei na powrót. Problem ten był również widoczny w mieście i obszarach do niego przyległych. Całe społeczności wiejskie zniknęły. We wsiach widać było wszędzie walące się, opuszczone domy i gospodarstwa. Ponad 40% budynków miejskich było tak zniszczonych, że nadawały się one tylko do rozbiórki. Pozostałe 60% nie wyglądało dużo lepiej. Ponadto przez wiele lat nie otwierano tam żadnych nowych firm, a często dochodziło również do zamknięcia lokalnych istniejących zakładów. Przyszłość wyglądała czarno.

IRD Kiltimagh i Leader

W lutym 1990 r. otwarto biuro z kierownikiem pracującym na pełny etat i z sekretarką. Otworzyło to drogę do pomyślnego załatwienia wniosku IRD Kiltimagh Ltd. o przyznanie funduszy w ramach programu Leader 1.

Obecnie firma zarządza funduszami Leader+ pod patronatem spółki do spraw rozwoju obszarów wiejskich na zachodzie Irlandii.

Podstawowym tematem wybranym przez spółkę do spraw rozwoju obszarów wiejskich na zachodzie Irlandii była „Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich”.

Projekty dotyczące sztuki, kultury i dziedzictwa w Kiltimagh

IRD Kiltimagh Ltd. prowadzi politykę zintegrowanego programowania rozwoju, w przekonaniu, że wszystkie aspekty lokalnego obszaru powinny rozwijać się równolegle. Projekty, które wymagają nakładu środków, a nie przynoszą widocznych zwrotów nakładów, są często ignorowane. Tymczasem IRD Kiltimagh Ltd. traktuje dziedziny sztuki, kultury i dziedzictwa jako krytyczne czynniki sprzyjające rozwojowi, ponieważ zapewniają one satysfakcjonującą jakość życia mieszkańcom wsi.

Magazyn towarowy stacji kolejowej, któremu przywrócono dawną świetność, pełni obecnie rolę muzeum miejskiego Kiltimagh. IRD przekształciła również dom naczelnika stacji i kasę biletową w centrum sztuki, w którym regularnie organizowane są wystawy prac artystów lokalnych, narodowych i międzynarodowych. Budynek służy również jako dom pracy twórczej, w którym artyści,

pragnący pracować w spokojnym, ale jednocześnie stymulującym otoczeniu mogą się zatrzymać na krótki czas za minimalną opłatą. Odnowienie tych budynków ma znaczną wartość sentymentalną dla społeczności Kiltimagh, ponieważ przez wiele pokoleń tyle osób opuszczało Kiltimagh z tej stacji, często aby nigdy więcej już tu nie powrócić.

Tu spotyka się lokalny dramat i sprawiedliwość

W 2001 r. lokalne kółko teatralne zwróciło się do IRD Kiltimagh Ltd. z propozycją przekazania mu Ratusza, którego grupa ta używała jako teatru przez ostatnie 20 lat. IRD przeprowadził gruntowny remont budynku, przekształcając go w prawdziwie wielofunkcyjną budowlę. Obecnie znajduje się tam nie tylko teatr, ale również centrum konferencyjne, kino, sąd i sala konferencyjna. Odbęło się tu już wiele konferencji ogólnokrajowych. Jest rzeczą ciekawą, że w momencie, kiedy IRD rozpoczął remont budynku, sąd rejonowy właśnie miał zamiar opuścić Kiltimagh z powodu braku odpowiednich dla niego pomieszczeń. IRD był w stanie uwzględnić wymagania sądu przy pracach remontowych i w ten sposób utrzymać działalność sądową w mieście. W teatrze regularnie wystawiane są sztuki teatralne i odbywają się koncerty.

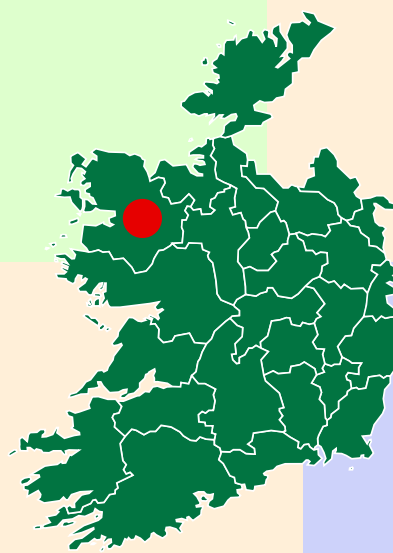
Wpływ podejścia

Te dwie inicjatywy pokazują rodzaj podjętych prac. Stanowią one część ogólnego planu, który obejmuje specjalne działania zmierzające do wzmocnienia rozwoju rejonu pod względem gospodarczym, środowiskowym i społecznym. Służą one również do podnoszenia morale i odzyskania zaufania miejscowego społeczeństwa poprzez waloryzację miejscowej kultury i dostarczanie wysokiej jakości miejsc, w których można to wyrazić i rozwinąć. Integracja, która stała się możliwa dzięki połączonym wysiłkom społeczności, państwa i biznesu jest ważnym elementem gwarantującym powodzenie programu.

Odwrócono bieg historii dzięki realizacji w Kiltimagh oryginalnych i konsekwentnych planów. Ludzie odzyskali zaufanie i wiarę w swój rejon w wystarczającym stopniu, by inwestować w działalność handlową, produkcyjną i nieruchomości. A co najważniejsze, zmieniło się ich nastawienie.

Klucze do dokonania wyboru

Z pomocą agencji państwowych i sektora prywatnego, program ten stworzył fundamenty, dzięki którym społeczność Kiltimagh może przetrwać i dalej się rozwijać. Co ważniejsze, daje jej to klucz do dokonania wyboru. Możliwy wybór to pozostanie w domu, by tu żyć i pracować, sposobność do mieszkania blisko członków rodziny, kiedy ci się zestarzeją, a także możliwość opisywania dzieciom i wnukom swoich rodzinnych stron z ogromną dumą, na jaką one zasługują. IRD Kiltimagh Ltd. jest własnością mieszkańców Kiltimagh i oni kierują jego działalnością.

Kiltimagh: Podupadająca społeczność odwraca bieg historii

Państwo członkowskie: Irlandia
Region, okręg: Kiltimagh, Wschodnie Mayo
Nazwa LGD: Western rural development company

Powierzchnia: 2100 km²
Ludność: 50 000
Całkowity koszt projektu: 4 430 000 EUR
UE: 460 000 EUR
Inne fundusze publiczne: 3 970 000 EUR

Osoba kontaktowa: Joe Kelly
Adres: IRD Kiltimagh Ltd, Aiden St, Kiltimagh, Co Mayo; Irlandia
Tel. (353) 949 38 14 94
Fax (353) 949 38 18 84
E-mail: joekelly@ird-kiltimagh.ie
Internet: www.ird-kiltimagh.ie

Zdjęcia przekazane przez IRD Kiltimagh

PORTUGALIA

Spowodowanie powrotu społeczności lokalnej do serca wsi było kluczem do poprawy jakości życia dla społeczności na północy Portugalii

Ośrodek rekreacyjny Gandra

Ośrodek rekreacyjny w Gandrze mieści się w szkole podstawowej – elewacja prawej strony budynku i ściany tylnej (faza przed realizacją projektu)

Wiele obszarów wiejskich w przygranicznym regionie doliny Minho boryka się z problemami związanymi z niską aktywnością gospodarczą, starzejącą się ludnością i wyludnieniem. W ramach Leader+ stowarzyszenie ADRIMINHO wystąpiło z propozycją projektu mającego poprawić jakość życia w małej wiosce Gandra. Ośrodek rekreacyjny, otwarty w istniejącej szkole wiejskiej, stanowi tak potrzebny punkt centralny, w którym skupia się życie wsi dzięki organizowanym tu imprezom kulturalnym i towarzyskim. Ośrodek rekreacyjny w Gandrze pozwala prześledzić strategię i procedurę wyboru projektu, którego cele i oczekiwania poprawiają jakość życia nie tylko młodzieży wiejskiej,

ale także całej lokalnej społeczności. Ośrodek otworzył swe podwoje we wrześniu 2004 r., w rok po rozpoczęciu prac nad tym projektem.

Organizacja i region ADRIMINHO

ADRIMINHO (Zintegrowany Rozwój Obszarów Wiejskich przez Stowarzyszenie Doliny Minho) jest stowarzyszeniem nienastawionym na zys, powstałym na bazie spółki cywilnej założonej w 1994 r. w celu stworzenia platformy dla wspólnej strategii rozwoju regionu. W spółce cywilnej ADRIMINHO znajduje się 19 organizacji reprezentujących rozmaite grupy interesu. Zrzesza ona rolników, leśników, młodzież, organizatorów turystyki i wypoczynku, przedstawicieli kultury, producentów wina i banki.

Geograficznie (patrz mapa) ADRIMINHO stanowi terytorium na granicy z Hiszpanią, składające się z sześciu gmin położonych w dolinach rzek Minho i Lima.

Charakterystyka zatrudnienia na obszarze objętym projektem

Wieś Gandra jest jedną z 16 wsi gminy Valença, położonej w okręgu Viana de Castelo, zamieszkałą przez około 1200 mieszkańców. Ponad połowa ludności Gandry zatrudniona jest w sektorze usług, głównie ze względu na istniejące tu centrum handlowe specjalizujące się w meblach do wyposażenia domów i tekstyliach. Zaledwie 4,6% zatrudnionych pracuje w przemyśle surowcowym. Stopa bezrobocia, szczególnie wśród kobiet, jest wyższa od przeciętnej dla regionu. Prawie 10% ludności można uznać za analfabetów, a tylko 4% mieszkańców ma wykształcenie wyższe od obowiązkowego.

Znaczenie projektu dla społeczności lokalnej i jego cele

Gandra jest nie tylko typowa dla tego regionu pod względem struktury ludności i niskiego poziomu wykształcenia jej mieszkańców, ale również z uwagi na niektóre występujące tu poważne problemy społeczne i rodzinne, a mianowicie alkoholizm i złe traktowanie dzieci. Te problemy są potęgowane przez brak odpowiednich ośrodków szkoleniowych i sportowych, dostępnych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

W istocie rzeczy główne problemy społeczne są wynikiem niskiego poziomu wykształcenia, co prowadzi do nisko

Mapa obszaru interwencji ADRIMINHO

opłacanej pracy, a nawet do bezrobocia, a w rezultacie do braku motywacji i wiary w siebie. Istnienie rodzin odizolowanych społecznie, niemających dostępu do zasobów społecznych pogłębia problemy, jakie rodziny mają z udzieleniem odpowiedniego wsparcia swoim dzieciom.

Celem omawianego tu projektu jest połączenie rozmaitych zajęć umożliwiających aktywne spędzenie czasu wolnego, integracja edukacji i życia codziennego oraz spowodowanie, że ludzie będą się czuli częścią społeczności lokalnej. Aby to osiągnąć, zachęca się rodziców do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę i do włączenia się w edukację swoich dzieci. W ten sposób projekt przyczynia się bezpośrednio do poprawy jakości życia ludności, nie tylko dostarczając niezbędnych środków fizycznych, ale również poprzez zmianę nastawienia. Skłania on również ludzi do rozważenia możliwości zmiany stylu życia.

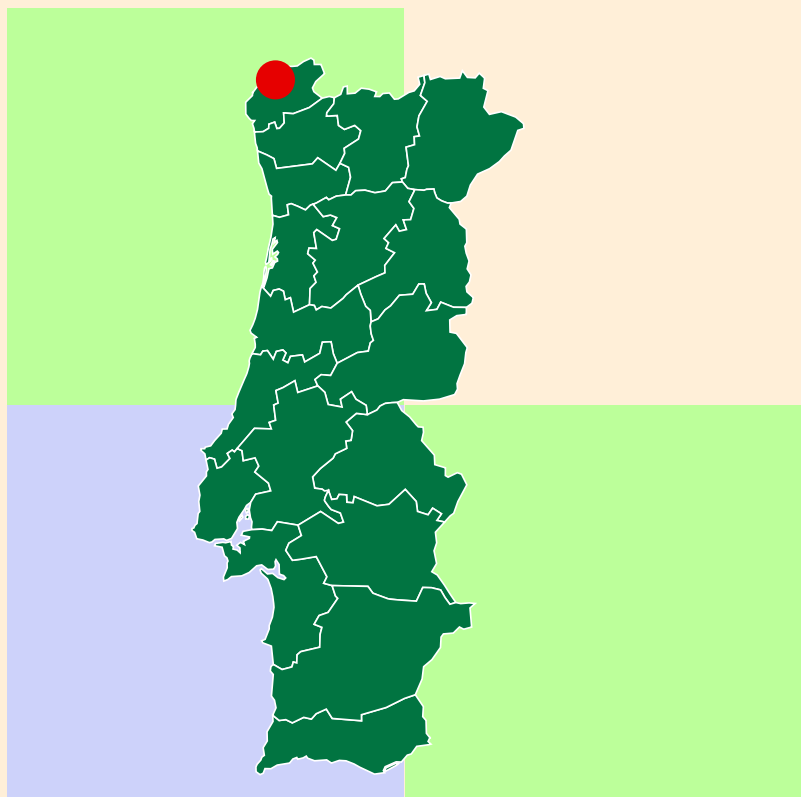
Ośrodek rekreacyjny Gandra mieści się w Escola Básica do 1º ciclo (szkoła podstawowa) i oferuje miejsce na warsztaty do zajęć pozaszkolnych, a także dwie klasy, kuchnię, a także inne dodatkowe pomieszczenia na warsztaty i zajęcia rekreacyjne oraz pomieszczenia sanitarne przystosowane do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Ośrodek rekreacyjny będzie miejscem rozmaitych imprez edukacyjnych i kulturalnych. Będą się tu odbywać projekcje filmów krótkometrażowych, spotkania grup dyskusyjnych, w których uczestniczyć będą rodzice dzieci w wieku szkolnym, wystawy prac dzieci związane tematycznie z Gandrą i gminą, imprezy taneczne i muzyczne, a także imprezy zorganizowane dla uczczenia specjalnych wydarzeń.

Powodzenie projektu będzie oceniane na podstawie wielu wskaźników, takich jak wyniki w nauce, ilość spotkań

Klasa
(faza przed realizacją projektu)

z rodzicami, ilość imprez społeczno-kulturalnych, jakie się tu odbędą, a także uczestnictwo rozmaitych instytucji (ADIRIMINHO, przedstawiciele władz miejskich Valençy, ubezpieczeń społecznych oraz komitetu rodzicielskiego) w odbywających się imprezach.

Ośrodek rekreacyjny Gandra

Państwo członkowskie: Portugalia
Region, okręg: Dolina Minho
Nazwa LGD: ADRIMINHO

Powierzchnia: 951 km²
Ludność: 79 632

Całkowity koszt projektu: 120 803 EUR
UE: 60 000 EUR
Fundusze prywatne: 60 803 EUR

Osoba kontaktowa: Ana Paula Xavier
Adres: ADRIMINHO, Edifício do GAT do Vale do Minho, Av. Miguel Dantas, 69, 4930-678 Valença, Portugalia
Tel. (351) 251 82 58 11
Fax (351) 251 82 56 20
E-mail: adriminho@mail.telepac.pt
Internet: www.adriminho.pt/

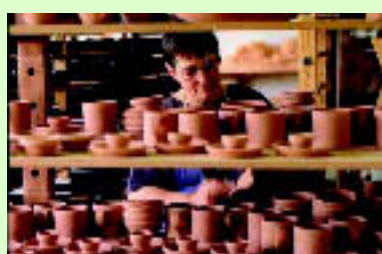
Zdjęcia przekazane przez Portugalski Zespół Sieci Narodowych

ZWIĘKSZANIE WARTOŚCI PRODUKTÓW LOKALNYCH

Mimo że ten temat ma wiele wspólnego z najlepszym wykorzystaniem zasobów naturalnych i kulturalnych, jednak jest on skierowany do bardziej konkretnej grupy docelowej. W porównaniu z Leader II, w którym odpowiadające temu tematowi działanie dotyczyło wykorzystania produktów rolnych i leśnych, temat Leader+ może się również odnosić do szerszej gamy sektorów lokalnych i dotyczyć sztuki, rzemiosła i produktów kultury. Oznacza to, że można tu brać pod uwagę zarówno działalność tradycyjną, jak i nowoczesne inicjatywy, takie jak kultura młodzieżowa i kultura imigrantów, turystyka niszowa i nowe media.

W ramach projektów Leader+ mamy wiele przykładów działalności zmierzającej do rozwoju lokalnego i wsparcia dla lokalnych inicjatyw. Popularnym przykładem jest podnoszenie świadomości społecznej celem promowania lokalnej produkcji wśród miejscowej ludności poprzez cały szereg rozmaitych struktur wsparcia finansowego i technicznego. Innym przykładem jest ułatwianie tworzenia sieci kontaktów dla lokalnych producentów i ich ewentualna integracja ze sklepami stanowiącymi własność wsi lub gminy. Jeszcze inny przykład to tworzenie i udostępnianie bazy danych dotyczącej produktów niszowych, publikacja stron internetowych i katalogów, aby pomóc w przetwarzaniu produktów, ich marketingu i sprzedaży. Te i inne typy działań rozwojowych i wspomagających prowadzonych w ramach inicjatywy Leader+ są przedstawione w poniższych analizach przypadku.

SZWECJA

Innowacyjna strategia marketingowa zwiększa apetyt na lokalną żywność

Nowe podejście do żywności regionalnej

Nieracjonalne myślenie przy dokonywaniu wyboru miejsc sprzedaży naszych produktów i zmiana mentalności producentów to dwie główne strategie leżące u podstaw naszego sukcesu – mówi Peter Drotz, lider projektu Leader+ 7-HÄRADSMAT w szwedzkim okręgu Leader+ Sjuhärad. – Uzyskaliśmy olbrzymią reklamę przy minimalnych nakładach, kiedy zaczęliśmy sponsorować mecze lokalnej drużyny piłkarskiej, dając w prezencie ozdobne paczki z naszymi produktami – tłumaczy Peter Drotz.

Pięciu najlepszych zawodników z każdej drużyny otrzymuje w prezencie paczki, a trzy takie paczki są przeznaczone dla publiczności, jako nagrody w loterii fantowej. Kluczem sukcesu jest znalezienie nietypowego miejsca, w którym człowiek nie powinien właściwie się znajdować. Inną sprawą jest zmiana mentalności. Kiedyś producent wytwarzał masowo żywność, a jego produkcja była chroniona dzięki subsydiom cenowym. Obecnie musi stawić czoła konkurencji na rynku. Priorytetem jest doprowadzenie do prawdziwej zmiany sposobu myślenia i przyjęcie na siebie odpowiedzialności. Obecnie dla uczestników projektu jest rzeczą oczywistą, że muszą myśleć o tym, w jaki sposób ich produkt zaspokaja potrzeby rynku, decydować, czy jest na niego popyt, a także jakiej jakości oczekują potencjalni klienci.

Innowacyjne podejście?

Projekt Sjuhäradsmat koncentruje się na żywności lokalnej, produkowanej na niewielką skalę. Może to nie brzmieć zbyt innowacyjnie, ponieważ nie jest rzeczą nową rozwijanie produkcji żywności i przetwórstwa żywności dla przedsiębiorstw wiejskich na obszarze objętym projektem Leader, co przyczynia się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego.

Jednak w szwedzkim okręgu Leader, Sjuhärad, nigdy do tej pory tego typu działalność nie była prowadzona, nigdy nie skoncentrowano na niej tyle wysiłku. Peter Drotz, który prowadził wcześniej duży sklep spożywczy, pracuje obecnie jako lider projektu i łączy ze sobą tak różne dziedziny, jak tworzenie sieci kontaktów, marketing, szkolenia, ochrona środowiska i jakość produktów, działania dotyczące konsumentów i logistyka. Powiązując ze sobą małe i średnie przedsiębiorstwa produkujące różne rodzaje artykułów spożywczych, organizując szkolenia, wypuszczając na rynek specjalne marki towarów, poprawiając transport i ulepszając inne aspekty logistyczne, projekt stanowi platformę dla współpracy i zwiększenia potencjalnego rynku dla lokalnych artykułów żywnościowych.

Finansowanie sukcesu

Rozwój projektu odbywał się w kilku fazach, zanim, dzięki finansowaniu z Leader+, zrobił on decydujący krok

i stał się działającą w warunkach rynkowych siecią producentów i innych powiązanych z nimi firm.

W chwili obecnej sieć zrzesza około 50 producentów i przetwórców, przy czym niektóre z firm są bardzo małe. Początkowy plan projektu zakładał przynajmniej 40 uczestników. Inne wskaźniki to: 10 nowych firm, przynajmniej dwóch nowych pracowników w starych firmach, 10 nowych kanałów dystrybucji i zbytu, trzy nowe produkty i 10 seminariów szkoleniowych, w których uczestniczyło w sumie 100 osób. Celem ekonomicznym jest wzrost rocznych obrotów do ponad miliona SEK (109 000 EUR).

Annika Andersson demonstruje praktyczne podejście do potraw regionalnych

Grupa docelowa to przede wszystkim producenci surowców i przedsiębiorstwa przetwórcze, a po drugie beneficjenci: sklepy spożywcze, system dystrybucji i konsumenci. Jedno z oświadczeń zamieszczonych w planach projektu dumnie głosi: *Projekt podniesie wiedzę i uświadomi, jak ważne są związki między żywnością a środowiskiem na wszystkich etapach łańcucha produkcji żywności, od producenta do konsumenta.*

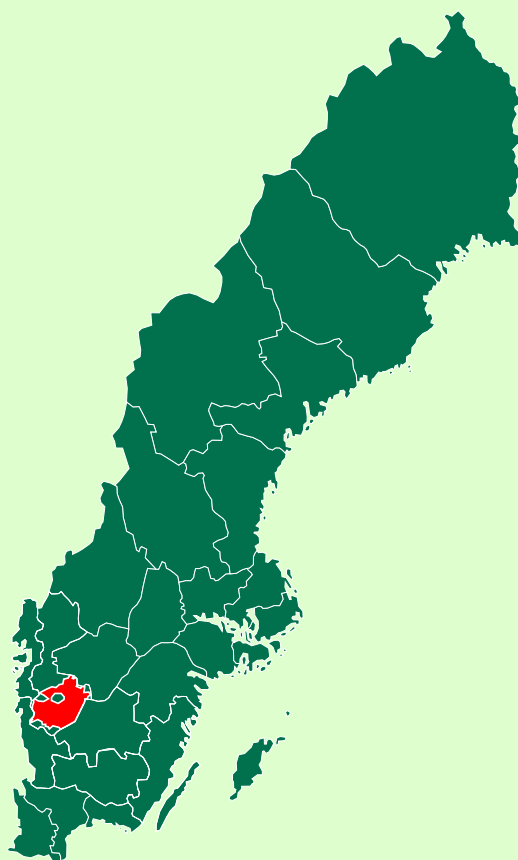
Marketing jako kluczowa strategia

Dzięki bardzo szczegółowemu planowi komunikacji i marketingu, logo i marka stały się dobrze znane w całym rejonie. Szkolenie nie dotyczyło jedynie jakości produktów. Kursy obejmowały również używanie marki towaru na rynku. Marketing był prowadzony w wieloraki sposób, w tym poprzez reklamy telewizyjne. Również prasa lokalna zamieszczała wiele artykułów, w których przedstawiała rozmaite produkty i ich producentów. Jednym z nowych produktów jest kosz delikatesowy z wyborem różnych produktów.

Nazwa obszaru Leader, Sjuhärad, oznacza „Siedem setek (czyli gmin)”, jest więc rzeczą naturalną, że marka produktów to Sjuhäradsmat, co oznacza „Żywność z siedmiu setek”. Takie określenie brzmi dużo lepiej i naturalniej po szwedzku, gdzie nowe słowa tworzy się przez połączenie kilku innych. W tej sytuacji logo to oczywiście również musi być duża siódemka.

Największy wpływ projektu to utworzenie lokalnej marki – mówi szef regionu Leader Annika Andersson. – Stała się ona tak popularna, że w tym roku na dorocznej wystawie międzynarodowej w muzeum w naszym centrum administracyjnym, Borås, Sjuhäradsmat stanowił jedyny temat. Nasza żywność ma obecnie status kultury wysokiej.” Jest to jeszcze jeden z przykładów nieoczekiwanej areny dla lokalnych artykułów spożywczych.

Osiągnięte rezultaty świadczą, że projekt jest dużym sukcesem. Od skromnych początków, po przebyciu wielu etapów, koncepcja obecnie dojrzała i zaowocowała utworzeniem firmy, która powiąże kilka regionalnych organizacji zajmujących się produkcją żywności, przy czym Sjuhäradsmat jest jedną z nich. To zagwarantuje możliwość przedstawienia jeszcze szerszej oferty i większej ilości produktów w ciągu roku. Firma współpracuje z siecią 200 lokalnych producentów żywności i będzie miała własne sklepy w niektórych większych miastach. Oblicza się, że obroty przekroczą 100 milionów SEK (12 milionów EUR) w ciągu pięciu lat. Od skromnego projektu do poważnej firmy handlowej – możemy tu mówić o prawdziwym sukcesie.

Nowe podejście do żywności regionalnej

Państwo członkowskie: Szwecja
Region, okręg: Västra Götaland
Nazwa LGD: Leader+ Sjuhärad

Powierzchnia: 5000 km²
Ludność: 87 600

Całkowity koszt projektu: 587 870 EUR
UE: 153 180 EUR
Inne fundusze publiczne: 229 770 EUR
Fundusze prywatne: 204 910 EUR

Osoba kontaktowa: Annika Andersson
Adres: Råddegård, Box 5001, SE 514 05 Länghem, Szwecja
Tel. (46) 32 54 02 86
Fax (46) 32 54 00 50
E-mail: annika@Leader-sjuhärad.com
Internet: www.Leader-sjuharad.com
Zdjęcie przekazane przez Szwedzki Zespół Sieci Narodowych

FRANCJA

Wykorzystanie potencjału jadalnych kasztanów w Chambaran

Nowe zastosowanie dla starego drzewa

Dział Krajowej Sieci Francuskiej

Jeden z wielu kasztanów jadalnych, jakie rosną w Chambaran

Okręg Chambaran, który położony jest między Drôme i Isère, ma olbrzymie tereny porośnięte jadalnymi kasztanami, które LGD stara się obecnie wykorzystać.

W dawnych czasach każdy rolnik w okręgu Chambaran był właścicielem zagajnika kasztanów jadalnych, który eksploatował z korzyścią dla siebie. Obecnie rolnictwo stało się dziedziną wyspecjalizowaną, a kasztany jadalne nie przynoszą już dochodów. Pozostało jedynie kilkudziesięciu producentów sztachet do płotów i palików dla winorośli, jako że ta produkcja jest jedną ze specjalności regionu. *Obszar zadrzewiony kasztanami jadalnymi jest w niewystarczającym stopniu eksploatowany – mówi z żalem François Brun-Buisson, ekspert w regionalnym centrum zasobów leśnych w okręgu Rhône-Alpes (CRPF). – Posiadamy 80.000 hektarów drzew kasztanów jadalnych, ale 65% drzewostanu nie jest ścinane. Gospodarka leśna nie istnieje, a las się starzeje. Ponieważ nie mamy w okolicy zakładów produkujących wyroby z drewna, wysyłamy drewno do Włoch, a następnie Włosi przysyłają nam meble zrobione z tego drewna...*

LGD Chambaran LAG, która zajmuje się promowaniem lokalnych produktów (zwłaszcza związanych z turystyką i dziedzictwem kulturalnym) od 2001 r. podejmowała próby znalezienia nowych możliwości wykorzystania i zbytu drewna jadalnych kasztanów.

Tożsamość lokalna

Poprosiliśmy sekcję projektowania w Instytucie Architektury w Grenoble o stworzenie prototypów mebli wykonanych z drewna kasztanów jadalnych – wyjaśnia Gwenaëlle Cayet, odpowiedzialna za projekty w LGD Chambaran – i wspieramy grupę rzemieślników, którzy opracowują gamę mebli miejskich, zrobionych z drewna kasztanów jadalnych. Planowana jest również akcja wykorzystania miejscowego drewna jako źródła energii w 106 sąsiednich gminach.

W latach 2003 i 2004 projektanci z Instytutu Architektury w Grenoble odkryli wiele zalet drewna z kasztanów jadalnych, w tym zalet związanych z naturalną jakością tego drewna. Drewno jadalnych kasztanów jest trwałe i nadaje się do użytkowania na świeżym powietrzu. Można więc z niego wykonywać konstrukcje publiczne, meble ogrodowe i ogrodzenia. Biorąc to pod uwagę, wystawa „Stosunek do kasztanów jadalnych” pokazuje alternatywne podejście do kasztanów jadalnych z Chambaran jako do lokalnego produktu.

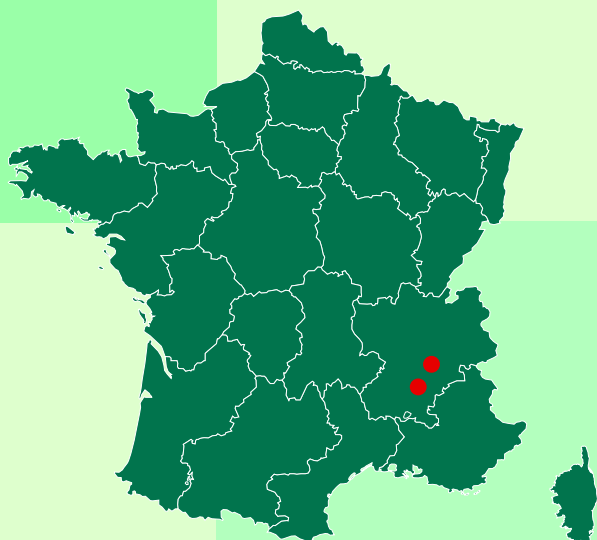
Nie zapomniano również o sektorze tradycyjnym. Nawiązano kontakt z producentami sztachet do płotów i paliaków do podpierania winorośli, a także z ostatnimi działającymi jeszcze bednarzami, którzy nadal używają lokalnego drewna do swoich wyrobów.

Oczywiście las przyciąga wiele uwagi. Rozpoczęto kampanię rozpoznawczą GPS celem oszacowania prywatnych zasobów kasztanów jadalnych. Jak to się często zdarza we Francji, las Chambaran jest podzielony na małe parcele, o średniej powierzchni 0,72 hektara na jednego właściciela. We współpracy z regionalnym centrum zasobów leśnych w okręgu Rhône-Alpes i z krajowym centrum zasobów leśnych tworzone są działki eksperymentalne, które są pielęgnowane i przycinane. Ma to zachęcić do ponownego wyrębu drzew kasztanów jadalnych.

Przygotowuje się zestaw szkoleniowy celem promowania okolic Chambaran i opracowuje się trasy wycieczek pieszych. Wszystkie te inicjatywy mają na celu przywrócenie lokalnej tożsamości na tym mało znanym obszarze wiejskim.

Paliki drewniane to tylko jeden z dostępnych wyrobów

Wykorzystanie potencjału jadalnych kasztanów w Chambaran

Państwo członkowskie: Francja
Region, okręg: région Rhône Alpes – Isère i Drôme
Nazwa LGD: Chambaran LAG

Powierzchnia: 1300 km²
Ludność: 77 900

Całkowity koszt projektu: 640 303 EUR
UE: 232 815 EUR
Inne fundusze publiczne: 145 689 EUR
Fundusze prywatne: 261 799 EUR

Osoba kontaktowa: Gwenaëlle Cayet, Francois Chevrol
Adres: GAL Chambaran, Maison de L'Economie, 7 rue de Colombier, 38162 Saint-Marcellin, Francja
Tel. (33) 476 64 84 38
Fax (33) 476 64 84 39
E-mail: galchambaran@fr.oleane.com
Internet: brak

Zdjęcia przekazane przez Francuski Zespół Sieci Narodowych

WYKORZYSTYWANIE *KNOW-HOW* I NOWYCH TECHNOLOGII

Na obszarach wiejskich nowe, innowacyjne sposoby wykorzystania istniejącej wiedzy, a także nowe technologie odgrywają ważną rolę w podnoszeniu konkurencyjności produktów i usług. Jest to szczególnie istotne w przypadku obszarów objętych inicjatywą Leader+, gdzie konieczna jest pomoc dla regionów peryferyjnych i najsłabiej rozwiniętych, tak by mogły one nadrobić istniejące zaległości, a przynajmniej nie pogłębiać istniejących różnic między tymi regionami a ośrodkami miejskimi. Temat ten ma również poważne oddziaływanie horyzontalne, ponieważ często współdziała on z innymi tematami Leader, a mianowicie poprawą jakości życia, zwiększeniem wartości lokalnych produktów oraz jak najlepszym wykorzystaniem zasobów naturalnych i kulturalnych.

Musimy również wziąć pod uwagę to, że sposób, w jaki będziemy wykorzystywać istniejącą wiedzę, czyli know how, jest równie ważny jak jakakolwiek nowa technologia, a także, że ustalenie odpowiedniego poziomu technologii jest sprawą kluczową. W ramach Leader+ istnieje wiele metod wprowadzających know-how i nowe technologie do projektu, co wywiera pozytywny wpływ na pracę i życie ludzi żyjących na obszarze objętym tym projektem. Analizy przypadku opisane poniżej pokazują zarówno innowacje, jak i różnorodne podejścia do tego tematu w ramach programu Leader+ w różnych krajach europejskich.

NIDERLANDY

Pragmatyczne podejście pokazuje, jak Leader+ łączy przyrodę z nową technologią

System Informacji Geograficznej (GIS) dla gospodarowania zasobami przyrody przez rolników

Na wyspie Texel około 150 rolników ujawniło zamiar zachowania i odtworzenia wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Polega to na prowadzeniu zrównoważonego rolnictwa i ogrodnictwa, pod warunkiem, że działalność ta pozostanie opłacalna ekonomicznie. Rolnicy zawiązali stowarzyszenie o nazwie De Lieuw, oferujące rozmaite pakiety dla gospodarowania zasobami przyrody. Dostępne są trzy rodzaje pakietów:

- ochrona ptaków polnych;
- promowanie rozwoju botanicznego i zarządzania fauną;
- zachowanie rozmaitych elementów krajobrazowych.

Rolnicy otrzymują godziwą rekompensatę w zamian za swoje wysiłki i za osiąganie dobrych rezultatów. Należy jednak wdrożyć procedury spełniające określone warunki.

De Lieuw działa jako centralny koordynator wniosków o dotacje rządowe, przygotowując zbiorowy wniosek oparty o pakiet końcowy. Oznacza to jednak, że De Lieuw stał się również punktem kontaktowym dla rządu, odpowiedzialnym za przygotowanie danych liczbowych dotyczących osiągniętych rezultatów, a także za bieżącą aktualizację danych dotyczących pakietów otrzymujących dotacje. Do chwili obecnej praca administracyjna była wykonywana ręcznie, co jednak nie jest dłużej możliwe. Konieczne jest zautomatyzowanie prac administracyjnych. W odpowiedzi na to zapotrzebowanie opracowany został System Informacji Geograficznej (GIS) dla gospodarowania zasobami przyrody przez rolników.

Inicjatorami tego projektu są: Vereniging De Lieuw voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (Stowarzyszenie De Lieuw dla gospodarowania zasobami przyrody w rolnictwie i ochrony krajobrazu) na wyspie Texel we współpracy z organizacją patronacką In Natura.

System Informacji Geograficznej (GIS) nie tylko zautomatyzował pracę stowarzyszenia De Lieuw, ale również sprawił, że stała się ona bardziej profesjonalna. To oznacza, że De Lieuw ma większe szanse na powiększenie w krótkim czasie liczby członków. Jest to pozytywnym czynnikiem, ponieważ gospodarowanie zasobami przyrody jest ważne dla zrównoważonego rozwoju wyspy. Będzie to również interesujące dla rolników, ponieważ dodatkowe usługi staną się źródłem dodatkowych dochodów. Obecnie system jest testowany na wyspie Texel, a w następnym stadium będzie on mógł być wprowadzony w innych rejonach kraju.

Texel jest siedzibą nowego systemu gospodarki krajobrazowej

GIS dla gospodarowania zasobami przyrody w rolnictwie

Państwo członkowskie: Niderlandy
Region, okręg: Province North Holland – Texel

Nazwa LGD: Top of North Holland and Texel

Powierzchnia: 463 km²

Ludność: 13 737

Całkowity koszt projektu: 23 500 EUR

UE: 7800 EUR

Inne fundusze publiczne: 7900 EUR

Fundusze prywatne: 7800 EUR

Osoba kontaktowa: Ineke Hin

Adres: Ottersaat 5, 1792CC Oudeschild, Niderlandy

Tel. (31) 222 31 40 72

Fax (31) 222 31 40 72

E-mail: inekihin@hetnet.nl

Internet: brak

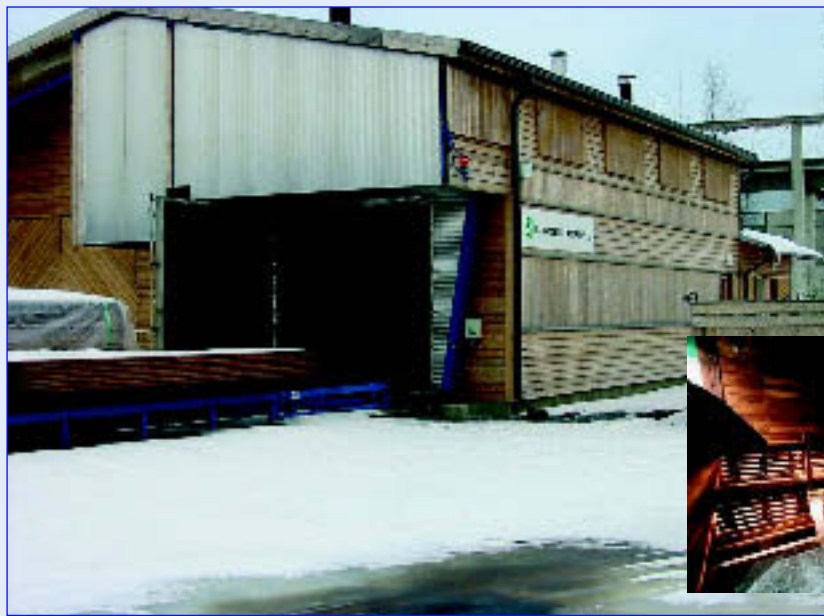
Zdjęcie przekazane przez Niderlandzki Zespół Sieci Narodowych

FINLANDIA

W poszukiwaniu szczególnie atrakcyjnych wyników ostatecznych dzięki projektowi współpracy dwóch regionów

Termiczna obróbka drewna irlandzkiego świerka sitkajskiego

Termiczna obróbka drewna przy okazji stanowi też termiczną obróbkę dla ludzi!

Zarówno dla okręgu Suupohja na południu fińskiego regionu południowej Ostrobotni, jak i dla regionu Wicklow w Irlandii drewno jest ważnym źródłem dochodów. Zwłaszcza w Wicklow świerk sitkajski jest ważnym gatunkiem drzewa, również dlatego, że stanowi on znaczną część obszarów leśnych na terenie Irlandii. Ponieważ zasoby świerka sitkajskiego są tak duże, Irlandczycy powinni zwiększyć jego wykorzystanie.

Przedstawiciele okręgu Suupohja odwiedzili Wicklow latem 2001 r. i dyskutowali o możliwości współpracy z osobami zatrudnionymi w sektorze drzewnym. Grupa z Suupohja ma już wieloletnie doświadczenie w zakresie termicznej obróbki drewna. W związku z tym jej przedstawiciele sądzili, że firmy zajmujące się obróbką drewna i produkcją mebli w ich regionie mogłyby pomóc przedsiębiorstwom w Wicklow zwiększyć wykorzystanie świerka sitkajskiego, sądząc, że metoda obróbki termicznej będzie się nadawała dla tego rodzaju drewna.

Współpraca została nawiązana, kiedy w 2001 r. Finowie i Irlandczycy rozpoczęli realizację wstępnego projektu sondażowego poświęconego temu zagadnieniu.

Przegląd współpracy

Po przeprowadzeniu wstępnego sondażu zdecydowano się kontynuować współpracę między Suupohja i Wicklow, ponieważ należało przeprowadzić testy zastosowania obróbki termicznej drewna ze świerka sitkajskiego. Ważne też było pokazanie, w jaki sposób mieszkańcy Suupohja mogą pomóc Irlandczykom w początkowej fazie

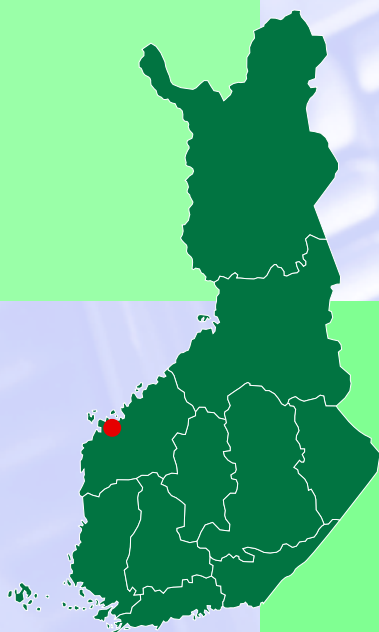
wdrożenia metody obróbki termicznej i w jej późniejszym stosowaniu.

Już na tym etapie firmy z Wicklow były bardzo zadowolone z metody termicznej obróbki cieplnej. Firmy, które uznały, że metoda ta się sprawdza, wytwarzają między innymi różne wyroby dostosowane do potrzeb miejscowego rynku.

Jeżeli w wyniku dalszej współpracy metoda obróbki termicznej okaże się sukcesem, planowane jest założenie w Irlandii specjalistycznej fabryki stosującej obróbkę cieplną. Przedstawiciele Suupohja będą oczywiście uczestniczyć w początkowych stadiach tej operacji.

Jeszcze lepszą wiadomością jest to, że jednocześnie ze wspomnianą wyżej współpracą rozpoczęła się wymiana towarów pomiędzy Wicklow i Suupohja.

Współpraca między Suupohja a Wicklow została zrealizowana w wyniku projektu Suupohja Development Association's Leader+ „Program pilotażowy w zakresie współpracy międzynarodowej w dziedzinie drewna i mebli”. Finlandia jest pionierem w zakresie obróbki termicznej drewna.

Termiczna obróbka drewna dla irlandzkiego świerka sitkajskiego

Państwo członkowskie: Finlandia
Region, okręg: Ostrobothnia
Nazwa LGD: Suupohja Development Association

Powierzchnia: 3126 km²
Ludność: 33 000

Całkowity koszt projektu: 62 000 EUR
UE: 26 350 EUR
Inne fundusze publiczne: 26 350 EUR
Fundusze prywatne: 9300 EUR

Osoba kontaktowa: Paavo Mattila
Adres: Teknologiaipuisto 1, 61800 Kauhajoki, Finlandia
Tel. (358) 62 30 84 51
Fax (358) 62 30 84 52
E-mail: paavo.mattila@kauhajoki.fi
Internet: suupohjankehittamisyhdistys.fi

Zdjęcia przekazane przez Fiński Zespół Sieci Narodowych

Projekt wymaga również wizualnego zrozumienia regionu

AUSTRIA

Austriacki region przygraniczny stosuje supernowoczesną technologię, aby podzielić się doświadczeniami związanymi z rozwojem regionalnym

Regionalny system zarządzania wiedzą w wulkanicznym regionie Styrii

Wulkaniczny region Styrii jest stowarzyszeniem w ramach Leader+, zrzeszającym 67 gmin położonych w Austrii, na południowym-wschodzie Styrii. Jest to głównie rejon rolniczy, zamieszkały przez 90 000 mieszkańców. Przed rozszerzeniem Unii Europejskiej wulkaniczny region Styrii był regionem o słabym rozwoju gospodarczym, graniczącym z Węgrami i Słowenią. Aby skorzystać z rozszerzenia Unii Europejskiej i poprawić sytuację ekonomiczną regionu, stworzono program rozwoju regionalnego dla Styrii. Wspierano i ulepszano prowadzone dotychczas działania zmierzające w kierunku zapewnienia zrównoważonego rozwoju regionalnego. Opracowano regionalny system zarządzania wiedzą, który wspiera i stale udoskonala działalność prowadzącą do zrównoważonego rozwoju regionalnego.

Części składowe systemu

W celu wsparcia działań zmierzających do zapewnienia rozwoju regionalnego należało wprowadzić następujące procedury:

- dokumentację działalności na rzecz rozwoju
- generowanie niezbędnej wiedzy
- włączenie się obywateli do rozwoju regionalnego
- dalszy rozwój potrzebnej wiedzy
- przekazywanie i rozpowszechnianie odpowiednich informacji i wiedzy.

System regionalnego zarządzania wiedzą składa się z części technicznej w postaci portalu internetowego (Internet i intranet poprzez system kontrolny z dostępem wielowymiarowym), którego zawartość systematycznie się

zwiększa, oraz z części uświadamiającej, która ma na celu stworzenie kultury dzielenia się wiedzą wśród uczestników na szczeblu gminy i regionu.

Ten portal internetowy jest oparty na wielowymiarowej bazie danych, zawierającej różne moduły, dzięki czemu może on spełnić wymogi systemu. Niektóre z modułów są opisane w sposób następujący:

Moduł „Region wulkaniczny Styrii”. Ten moduł zawiera historię regionu, wizję rozwoju regionalnego wulkanicznego regionu Styrii, a także materiały zdjęciowe tego bardzo specyficznego regionu. W części tego modułu poświęconej aktualnościom (w tym w biuletynie informacyjnym) można znaleźć aktualne informacje z gmin i instytucji znajdujących się w regionie wulkanicznym.

Moduł „Caldera Wiedza”. W tym dziale użytkownik znajdzie informacje na temat wszystkich projektów dotyczących regionu. Użytkownik ma możliwość pracy interaktywnej, w związku z tym sam tworzy zasoby wiedzy do wykorzystania w rozmaitych projektach. Aby stworzyć nowe pomysły projektów, narzędzie do generowania pomysłów gromadzi wszystkie interesujące pomysły wysuwane przez obywateli, w ten sposób promując innowacje. Połączenia bezpośrednie pozwalają użytkownikom dyskutować, wysyłać e-maile, a także wysyłać dokumenty w celu dzielenia się wiedzą i łączenia wysiłków dla rozwoju nowych projektów regionalnych.

Moduł „Przyszłe warsztaty” jest fizycznym punktem spotkań dla uczestników projektów regionalnych, gdzie

mogą oni dyskutować i opracowywać nowe projekty i dzielić się wiedzą na temat rozwoju regionalnego. W części technologicznej regionalnego systemu zarządzania wiedzą dokumentowany jest proces funkcjonowania tych przyszłych warsztatów. Prowadzona jest dokumentacja protokołów, opisów projektów i wiedza o projektach w różnych dziedzinach dyskusji. Oznacza to, że wszyscy wiedzą, co dzieje się w regionie i że zainteresowany mieszkaniec regionu dużo łatwiej może uzyskać potrzebne informacje i uczestniczyć w rozwoju regionalnym.

Moduł „Wulkanoid (www.vulkanoid.at) – gra regionalna”. Quiz internetowy z dużą ilością pytań na temat regionu wulkanicznego Styrii. Daje on ludziom możliwość zdobycia wielu wiadomości na temat regionu w sposób nieformalny. Dzięki współpracy firm regionalnych każdego miesiąca najlepsi zawodnicy wygrywają talony, które mogą następnie wydać w tych firmach. Pozwala to na rozpowszechnianie ważnych wiadomości na temat regionu w sposób wysoce innowacyjny, a jednocześnie stanowi reklamę dla regionalnych firm.

Widoki na przyszłość

Planuje się, że system regionalnego zarządzania wiedzą stanie się platformą dla wszystkich procesów opartych na wiedzy w tym regionie. W przyszłości przepływ informacji będzie się odbywał przez intranet (w połączeniu z Funk-WAN), co znacznie obniży koszty. Baza zasobów wiedzy oparta na regionalnym systemie zarządzania wiedzą umożliwi powstanie dalszych projektów innowacyjnych w przyszłości. Wreszcie system będzie współpracował z innymi systemami w nowych państwach członkowskich Unii Europejskiej (zwłaszcza ze Słowenią i Węgrami), tworząc „Region w sieci”.

Kolejne kroki prowadzące do powstania „Regionu w sieci”

- Stworzenie połączeń międzyregionalnych (gminy, władze publiczne, szkoły, uniwersytety, portal internetowy „Ziemia wulkaniczna” jako punkt wyjścia).
- Stworzenie jednorodnej bazy danych (wiadomości, imprezy, firmy, stowarzyszenia...) celem ułatwienia dzielenia się wiedzą.
- Współpraca z innymi regionami i opracowywanie dalszych projektów opartych na wiedzy.

Regionalny system zarządzania wiedzą w wulkanicznym regionie Styrii

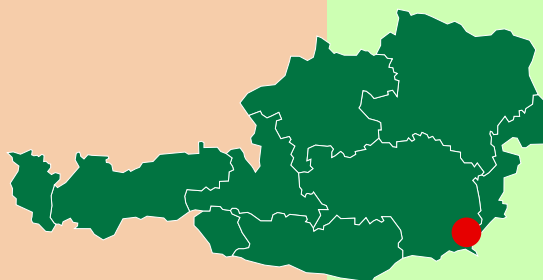
Państwo członkowskie: Austria
Region, okręg: region wulkaniczny Styrii
Nazwa LGD: LAG Steirisches Vulkanland

Powierzchnia: 969 km²
Ludność: 90 000

Całkowity koszt projektu: 305 554 EUR
UE: 152 777 EUR
Inne fundusze publiczne: 152 777 EUR

Osoba kontaktowa: Dr Beatrix Lenz
Adres: Dörfel 2, A-8330 Kornberg, Austria
Tel. (43) 31 52 83 80 14
Fax (43) 315 28 38 04
E-mail: info@vulkanland.at
Internet: www.vulkanland.at

Zdjęcia przekazane przez Austriacki Zespół Sieci Narodowych

Region wulkaniczny Styrii jest obszarem w przeważającej mierze rolniczym

JAK NAJLEPSZE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH I KULTURALNYCH

Jednym ze sposobów, w jaki Leader+ stara się promować zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, jest jak najlepsze wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturalnych. Już sama nazwa wymaga dobrego zrozumienia terminu „jak najlepsze wykorzystanie”. Chcemy na przykład wykorzystywać zasoby naturalne w sposób rozsądny i skuteczny, biorąc przy tym pod uwagę aspekty długoterminowe, zwłaszcza jeśli chodzi o zasoby deficytowe. Oczywiście to każe nam pomyśleć o zastosowaniu nowych technologii i know-how, a także o znalezieniu rozwiązań, dzięki którym korzystanie z zasobów będzie miało wielorakie oddziaływanie, na przykład ekonomiczne, społeczne i środowiskowe. Takie podejście jest jasno pokazane na przykładzie omówionych w dalszej części magazynu projektów Leader+.

Leader+ pomaga zapisać historię i kulturę małego francuskiego miasteczka

Potomkowie Diderota zapoznają się z rewolucją cyfrową

Francuska Sieć Narodowa

Pôle Diderot jest ambitnym projektem ekonomicznym łączącym w sobie dwa tematy Leader+ – „Jak najlepsze wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturalnych” oraz „Wykorzystanie *know-how* i nowych technologii”. Projekt ten jest sterowany przez miasto Langres. Stanowi część prac nad encyklopedią Pays de Langres, zainicjowanych przez program Leader+.

Proszę sobie wyobrazić małe miasteczko, usytuowane w typowo wiejskim regionie, gdzie gęstość zaludnienia nie przekracza 15 osób na kilometr kwadratowy i ciągle się zmniejsza. Proszę sobie również wyobrazić małą grupkę wybranych przedstawicieli społeczności lokalnej i innych zainteresowanych osób, które nie poddają się przeciwnościom losu i decydują się stworzyć centrum technologii XXI wieku dla swojego rejonu. To podsumowuje ambicje projektu Pôle Diderot, którego celem jest rozślawienie imienia Pays de Langres w świecie ekonomii opartej na wiedzy. Jak można się tego spodziewać, powiązanie nazwy projektu z nazwiskiem niezwykle płodnego pisarza, jakim był Diderot, sugeruje produkcję wysoce wydajną, jednakże w tym wypadku produkcja ta będzie zawierać treść cyfrową.

Duch Denisa Diderota

Historia projektu sięga 2001 r., kiedy to przedstawiono analizę wizerunku Pays de Langres przygotowaną w związku z programem Leader II. Propozycja zawierała szkic projektu z zakresu kultury i dziedzictwa, koncentrującego się wokół słynnego mieszkańca tego regionu, Denisa Diderota. Była mowa o stworzeniu portalu internetowego wokół pisarza, o opracowaniu kursów szkoleniowych w dziedzinie projektowania multimedialnego itd. Przyjmując to za punkt wyjścia, nowe władze miejskie, które objęły urządowanie w Langres, przejęły Pôle Diderot i zrewidowały projekt, zmieniając go w projekt rozwoju gospodarczego opartego na stworzeniu treści kulturalnych w oparciu o technikę cyfrową.

W kwietniu 2003 r., organizując międzynarodowe sympozjum mapowania wiedzy, współfinansowane przez Leader+, miasto Langres położyło kamień węgielny pod projekt i jednocześnie uzyskało jego akceptację. Projekt jest opracowany wokół czterech uzupełniających się dziedzin: rozwój przemysłów cyfrowych, przyciągnięcie do regionu działalności R&D, szkolenia i szkolnictwo wyższe, a wreszcie miejscowa tożsamość.

Dziedzictwo cyfrowe

Jako część tej ostatniej dziedziny, wokół której opracowany jest projekt, LGD Pays de Langres powierzyła Pôle Diderot misję zajęcia się technicznym opracowaniem portalu internetowego. Dzięki temu żywa encyklopedia regionu, która stanowi trzon programu Leader+, zostanie wyeksponowana. Celem projektu jest umożliwienie wszystkim zainteresowanym przekształcenia w postać cyfrową i publikowania informacji na temat lokalnych zasobów naturalnych i kulturalnych. Będzie więc możliwe odkrycie dziedzictwa lokalnego, związanego z hodowlą i przetwarzaniem chmielu, umiejętnościami plecienia koszy, a także interesujących, pięknie położonych miejsc, dzięki informacjom zamieszczanym przez osoby, które już skorzystały z Leader+. Jednocześnie mieszkańcy Pays de Langres zainteresowani dziedzictwem lokalnym będą mogli sami przyczynić się do tworzenia encyklopedii. Podobnie amator śpiewu chóralnego będzie mógł bezpośrednio on-line przekazać graficzny i głosowy zapis śpiewu, tak by inni mogli się zapoznać z jeszcze jednym przykładem lokalnej kultury. W ten sposób Pays de Langres chce połączyć nową, czystą i cichą ekonomię ze swoimi szerokimi, otwartymi przestrzeniami i swoją tradycją.

Narzędzia współpracy dla przemysłu świata

Tu urodził się Denis Diderot. Nie chcemy odtworzyć jego myśli, jednak uważamy, że nasze pomysły są do nich w pewien sposób zbliżone, jeśli chodzi o swobodę wyrażania opinii, powszechny dostęp do wiedzy i otwarcie wobec narodów świata. Pays de Langres jest i zawsze będzie mały. Ale jesteśmy zdeterminowani i nie chcemy się poddać. Pôle Diderot jest projektem łączącym, wokół którego grawitują inne, uzupełniające działania. Mamy nadzieję rozwinąć narzędzia współpracy, stosować w praktyce demokrację bezpośrednią, która jest czymś więcej niż tylko słowami, a także dać ludności lokalnej możliwość tworzenia treści cyfrowej...

Chcemy również, by było możliwe zidentyfikowanie ludzkiego bogactwa naszego regionu dzięki nowemu systemowi informacji geograficznej – podkreśla Richard PIERRE, zastępca burmistrza Langres.

Diderot's Pole

Państwo członkowskie: Francja

Region, okręg: Pays de Langres,
Department Haute-Marne

Nazwa LGD: Pays de Langres

Powierzchnia: 2194 km²

Ludność: 47 700

Całkowity koszt projektu: 789 000 EUR

UE: 394 000 EUR

Inne fundusze publiczne: 395 000 EUR

Osoba kontaktowa: Richard Pierre

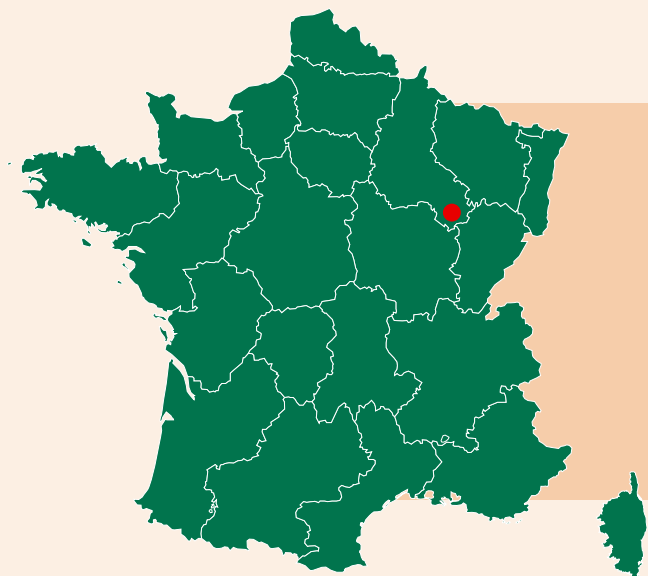
Adres: P.O. Box 127, F-520206 Langres Cdx,
Francja

Tel. (33) 672 89 01 63

Fax brak

E-mail: contactpole-diderot.com

Internet: www.pole-diderot.com

GRECJA

Nowoczesne podejście do starożytnej Grecji proponuje nowe spojrzenie na Igrzyska Olimpijskie i lokalną produkcję wina

ODRODZENIE STAROŻYTNYCH IGRZYSK W NEMEI

Leżąca na Półwyspie Peloponeskim Nemea, miejsce pierwszej pracy Herkulesa, jest jednocześnie jednym z czterech miejsc w Grecji, gdzie odbywały się starożytne panhelleńskie igrzyska olimpijskie.

Starożytne igrzyska w Nemei odbywały się co dwa lata i były uważane za wydarzenie religijne, sportowe i kulturalne o poważnym znaczeniu.

Kiedy w trakcie wykopalisk odkryto starożytny stadion w Nemei, lokalni mieszkańcy utworzyli „Stowarzyszenie dla odrodzenia starożytnych igrzysk w Nemei”. To stowarzyszenie liczy ponad 1200 członków z 45 krajów i co cztery lata organizuje nowoczesne igrzyska z zachowaniem starożytnych rytuałów.

Obywatele wszystkich krajów świata mogą uczestniczyć w igrzyskach, niezależnie od ich płci, wieku, religii i pochodzenia. Nagrodę stanowi satysfakcja z uczestnictwa w igrzyskach wspólnie z innymi ludźmi, którzy wysoko cenią starożytne ideały sportu i pokojowego współistnienia. Te igrzyska nie odnotowują rekordów, nie mają też żadnych sponsorów zamieszczających reklamy swoich wyrobów.

W 2004 r. odbyły się trzecie Odrodzone Starożytne Igrzyska w Nemei. Impreza otrzymała wsparcie ze strony lokalnego Leader+ dla północnego Peloponezu i dotację w wysokości 18 750 EUR. W igrzyskach tych wzięło udział 700 uczestników z 47 krajów, a ich wiek zaczynał się od 5 lat, podczas gdy najstarszy uczestnik miał 97 lat!

Poza kontekstem sportowym, dwudniowa impreza obejmowała również występy muzyczne, przedstawienia teatralne nawiązujące do mitologicznych wersji początków igrzysk olimpijskich w starożytności, wycieczki do pobliskiego parku archeologicznego, gdzie znajduje się zrekonstruowana świątynia Zeusa z Nemei, starożytna łaźnia i nowoczesne muzeum, a także wycieczki pośród słynnych winnic Nemei, zorganizowane przez miejscowe wytwórnie wina.

Podczas ceremonii zamknięcia w centrum starożytnej Nemei, która przyciągnęła ponad 5000 gości, podawano lokalne wino i tradycyjne potrawy (przygotowane i podawane bezpłatnie przez mieszkańców).

Ponieważ impreza ta organizowana już jest od kilku lat, liczba turystów odwiedzających region wzrasta. Przyczyniło się to nie tylko do międzynarodowej reklamy Nemei, ale również pozwoliło lepiej poznać miejscowe wino.

W oparciu o pomysł drugich igrzysk w Nemei w roku 2000, stowarzyszenie „Aethlios” zorganizowało ważne zawody na dystansie 187 kilometrów. Zawody rozpoczęły się na starożytnym stadionie w Nemei i kończyły na starożytnym stadionie w Olimpii, a trasa ich biegła przez cały centralny Półwysep Peloponeski z przepięknymi naturalnymi krajobrazami, wykopaliskami archeologicznymi i tradycyjnymi wioskami. Dzięki poparciu Leader+ drugi bieg długodystansowy miał miejsce w 2004 r. Wzięło w nim udział 84 sportowców z 14 krajów, ponad dwukrotnie więcej niż w 2000 r.

Bieg po odrodzenie igrzysk

Odrodzenie starożytnych igrzysk w Nemei

Państwo członkowskie: Grecja
Region, okręg: Peloponez
Nazwa LGD: North Peloponnese Development Agency S.A.

Powierzchnia: 4398 km²
Ludność: 79 356

Nemea's Games
Całkowity koszt projektu: 25 001 EUR
UE: 14 063 EUR
Inne fundusze publiczne: 4688 EUR
Fundusze prywatne: 6250 EUR

Aethlios Association
Całkowity koszt projektu: 6726 EUR
UE: 3783 EUR
Inne fundusze publiczne: 1261 EUR
Fundusze prywatne: 1682 EUR

Osoba kontaktowa: Mr. Kostouros George
Adres: Levidi, Arkadia, GR 220 02, Grecja
Tel. (30) 27 96 02 20 51
Fax (30) 27 96 02 20 20
E-mail: anvope@tri.forthnet.gr
Internet: www.anvope.gr

Zdjęcia przekazane przez Grecki Zespół Sieci Narodowych

GRECJA

KULTURALNA DEGUSTACJA WINA REGIONALNEGO

W samym sercu Półwyspu Peloponeskiego i w rejonie Nemei, znanym ze swojej produkcji wina, leży starożytna wieś Kleones Koryncki, znana turystom ze względu na swoje wysokiej jakości winnice. W centralnym punkcie wsi znajduje się rodzinna firma produkująca wino, z doświadczeniem zdobytym w ciągu trzech pokoleń. Specjalizuje się w produkcji tradycyjnego czerwonego wina, używając do tego celu miejscowego szczepu winogron „agiorgitiko”.

Firma jest aktywna nie tylko na rynku greckim, ale również eksportuje wino. Dzięki zachęcie i wsparciu miejscowego programu Leader+ dla północnego Peloponezu firma opracowała projekt inwestycyjny z łącznym budżetem 151 355 EUR, gdzie dotacja wynosi 111 057 EUR. Za pomocą tego projektu firma starała się dostosować swoją produkcję wina do wzrastającego zainteresowania turystyką winną w regionie, a ponadto zwiększyć wartość lokalnego wina poprzez promowanie jego mitologicznego i historycznego pochodzenia.

Projekt składa się z dobrze zaplanowanego, wielofunkcyjnego centrum turystycznego o powierzchni 200 metrów kwadratowych. Tutaj zwiedzający mogą zapoznać się z lokalnym winem i jego dokładnym pochodzeniem nie tylko poprzez degustację, której towarzyszy lub nie towarzyszy jedzenie, ale również poprzez audiowizualną prezentację pokazującą typowe przykłady lokalnej kultury i tradycji. W celach promocji lokalnej gastronomii znajdzie się tu również miejsce, w którym zwiedzający będą mogli skosztować lokalnych potraw. Celem projektu jest przekształcenie miejscowej wytwórni wina w centrum lokalnej „kultury wina”, a także w centrum imprez dotyczących rozwoju produktu na przestrzeni wieków. W wytwórni wina przylegającej do centrum turystycznego zwiedzający będą mogli również obejrzeć tradycyjną produkcję wina.

Firma współpracuje również z piwnicami wina w Atenach i agencjami turystycznymi w Argolidzie. To przyczynia się również do promowania obszarów położonych wokół

Stara piwniczka stanowi doskonałe miejsce do degustacji wina

Lokalna kultura picia wina w centrum uwagi

wykopalisk archeologicznych (świątynia Herkulesa, park archeologiczny w Nemei z odrestaurowaną świątynią Zeusa, starożytny stadion i muzeum, muzeum-cmentarz w Mykenosie, muzeum Słowików i akwedukt w Adrianeio).

W niedawnej pilotażowej operacji projektu brała udział zwiększona liczba zwiedzających, przy czym można było z satysfakcją zauważyć dość wysoką liczbę osób zwiedzających po raz kolejny.

Kulturalna degustacja wina regionalnego

Państwo członkowskie: Grecja

Region, okręg: Peloponez

Nazwa LGD: North Peloponnese Development Agency S.A.

Powierzchnia: 4398 km²

Ludność: 79 356

Całkowity koszt projektu: 169 928 EUR

UE: 89 174 EUR

Inne fundusze publiczne: 21 884 EUR

Fundusze prywatne: 58 870 EUR

Osoba kontaktowa: Mr. Kostouros George

Adres: Levidi, Arkadia, GR 220 02

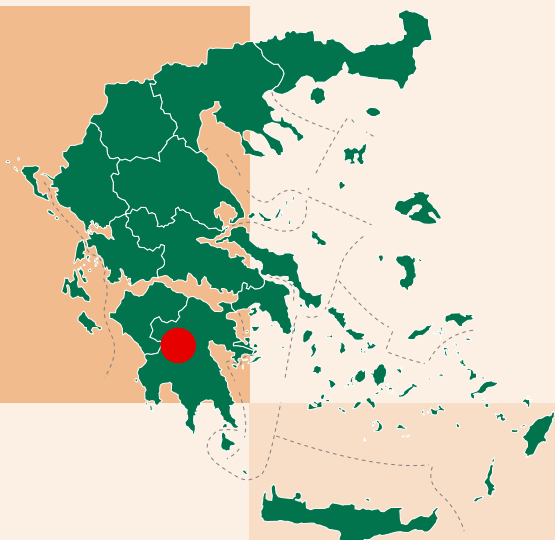
Tel. (30) 27 96 02 20 51

Fax (30) 27 96 02 00 20

E-mail: anvope@tri.forthnet.gr

Internet: www.anvope.gr

Zdjęcia przekazane przez Grecki Zespół Sieci Narodowych

WSPÓŁPRACA W ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

W programie Leader+ współpraca jest wspierana w ramach działania 2 i ma dwa wymiary: po pierwsze może to być współpraca w ramach tego samego państwa członkowskiego (współpraca międzyregionalna), po drugie może mieć formę współpracy między kilkoma państwami członkowskimi (współpraca ponadnarodowa). Naczelną ideą tych obu form współpracy jest przekonanie, że może ona doprowadzić do dodatkowego zwiększenia wartości projektu; albo projekt osiągnie dzięki współpracy takie rozmiary, że stanie się rentowny, albo/i praca będzie kontynuowana, ponieważ w wyniku współpracy łączy się zasoby wiedzy i zasoby materialne, zarówno jeśli chodzi o aspekty ludzkie, jak i finansowe. Projekty współpracy zawsze należy rozpatrywać jako projekty wspólne i w miarę możliwości wspierane przez wspólne struktury.

Niezależnie od tego, czy projekt jest realizowany na szczeblu krajowym, czy ponadnarodowym, poza wybranymi w ramach Leader+, we współpracy mogą brać również udział obszary wybrane w ramach programów Leader I i II, czy też inne obszary wiejskie zorganizowane zgodnie z podejściem programu Leader i uznane przez państwo członkowskie.

W przypadku współpracy ponadnarodowej, lokalne grupy działania (LGD) z co najmniej dwóch państw członkowskich muszą brać udział w projekcie współpracy. Jedynie operacje, w których uczestniczą terytoria wybrane do programu Leader+ kwalifikują się do finansowania przez Wspólnotę. Jednak wydatki związane z ożywieniem gospodarki wiejskiej kwalifikują się do współfinansowania niezależnie od tego, jakiego terytorium dotyczą. Jeżeli terytorium wybrane w ramach Leader+ rozpoczyna projekt współpracy w ramach tematu „ożywienie” z obszarem leżącym poza wspólnotą, zorganizowany zgodnie z podejściem Leader, związane z tym wydatki dotyczące Leader+ kwalifikują się do finansowania.

W tym kontekście jednym z podstawowych zadań Europejskiego Obserwatorium dla obszarów wiejskich i ich Leader+ Contact Point jest stymulowanie współpracy europejskiej właśnie poprzez pomoc administracji lokalnej w wypełnianiu funkcji koordynacji i wspierania.

Przedstawiona niżej analiza przypadku ze Skandynawii daje dobry przykład współpracy ponadnarodowej. Pokazuje wyraźnie zrozumienie i potrzebę spójnego planu akcji i koordynacji projektu.

Drewno twarde jest dobrym miejscem do siedzenia, a także dobrym sposobem podróżowania

DANIA – SZWECJA

Jako model współpracy między różnymi państwami członkowskimi, ten projekt pozwala prześledzić praktyczne aspekty wdrożenia działania 2 inicjatywy Leader+

Możliwości, jakie daje drewno twarde

Tło projektu

Drewno twarde (drewno drzew liściastych) jest szeroko stosowane do wyrobu mebli, podłóg, szafek kuchennych, okładzin i fasad budynków, drzwi, okien itd. W regionach, w których działają grupy Småland i Limfjord, działa wiele zakładów przemysłu drzewnego i meblarskiego.

Już na szczeblu krajowym projekt ten dawał możliwość wzmocnienia zarówno sektora drzewnego, jak i rozwoju zarówno regionu jak i obszarów wiejskich. Współpraca stała się możliwa, kiedy obie strony zdały sobie sprawę, że w ich sektorach drzewnych prowadzone są rozmaite działania w kierunku rozwoju tego sektora. Fakt, że w Szwecji istnieje regionalne Centrum Drewna Twardego, a w Danii narodowe Centrum Rozwoju Mebli i Drewna, czynił ewentualną współpracę jeszcze bardziej interesującą. Zdecydowano więc, że obie grupy będą promować rozwój w swych własnych regionach, a jednocześnie dzielić się wiedzą i do-

świadczeniem, tak by mogły z tego skorzystać inne obszary wiejskie o podobnym profilu.

Rozwój w sektorze drzewnym i meblarskim można scharakteryzować w następujący sposób: stałe zapotrzebowanie na nowe produkty, używanie większej ilości rodzajów drewna, takich jak brzoza, klon i inne, które tradycyjnie nie były tak często wykorzystywane, rozwój nowych metod, gdzie drewno służy jako surowiec, a także większa potrzeba rozwoju i odnowy sektora, ponieważ w przypadku wyrobów sosnowych i z płyty wiórowej istnieje znaczna presja finansowa.

Uważa się, że istnieje zarówno wielkie zapotrzebowanie, jak i duże możliwości umocnienia i rozwoju współpracy sieci w ramach sektora drzewnego w zakresie rozwoju produktów, produkcji, sprzedaży itd. Taka współpraca poprawiłaby również sytuację ekonomiczną, zatrudnienie i zaludnienie w rejonach, w których działają grupy Småland

Drewno twarde jest dobrym miejscem do siedzenia, a także dobrym sposobem podróżowania

i Limfjord, a także na obszarach wiejskich w ogóle.

Jako inicjator produktu, grupa Småland dała ogólny opis projektu. Jest ona również głównym partnerem projektu w znaczeniu przepisów współpracy określonych w programie Leader+. Udziały grup uczestniczących w całym projekcie są określane niezależnie. Podobnie obie grupy są odpowiedzialne za własne wkłady finansowe, w tym otrzymanie współfinansowania ze źródeł publicznych, wnioski o dofinansowanie z dotacji Unii Europejskiej, przedstawianie rachunków itd.

Wspólne cele projektu

- Wzmocnienie międzynarodowej i narodowej współpracy dotyczącej rozwoju użycia drewna twardego, rozwój nowych produktów i metod produkcji, wzrost sprzedaży itd.
- Stworzenie nowych możliwości używania twardego drewna dla dalszego rozwoju istniejących produktów i rozwoju nowych, wzmocnienie sprzedaży i marketingu, dawanie bodźców do rozwijania możliwości szkoleniowych wewnątrz sektora drzewnego, do rozwoju nowych projektów, rozwoju innowacyjnego środowiska itd.
- Zwiększenie zużycia drewna twardego poprzez zwracanie większej uwagi na najnowsze aspekty, takie jak nienaruszanie równowagi ekologicznej, pochodzenie itd., a także produkcja i marketing; opracowanie nowej marki handlowej dla produktów z drewna twardego „Naturalna Jakość”.
- Generalnie promowanie rozwoju sektora drzewnego, by poprawić w ten sposób sytuację ekonomiczną, zatrudnienie, zaludnienie itd. na obszarach wiejskich.

Podejmowane kroki i działania w ramach projektu

1. Porównanie zrobione dla obu grup, wskazujące gdzie

można znaleźć najlepsze możliwości rozwoju i działania w sektorze drzewnym na ich obszarach. Brane są pod uwagę możliwości wspólnego opracowywania produktów, marketingu, sprzedaży, korzystanie na zasadach wzajemności z kanałów zbytu partnera. Możliwości rozwoju mają być opisywane i grupowane zgodnie z kategoriami, takimi jak: produkcja drewna, rozwój produktów, produkcja, sprzedaż itd.

W ramach tego wyjaśniania, osoby zainteresowane z obszarów, w których działają grupy, będą się wzajemnie odwiedzać celem uzyskania ogólnego obrazu dziedzin, w których możliwy jest wspólny rozwój itd.

Liderem tej części projektu w Danii jest Centrum Rozwoju dla Mebli i Drewna, a w Szwecji Regionalne Centrum Drewna Twardego wspólnie z różnymi przedsiębiorstwami.

2. Na bazie tego wyjaśnienia opracowane będą konkretne propozycje projektów rozwojowych, a także rozdzieli się zadania między różne grupy uczestniczące w projekcie celem ich wdrożenia.

Lider projektu – jak wyżej.

3. Partnerzy współpracy w duńskiej części projektu opracują trzy projekty rozwoju i wdrożą je jako analizy przypadku.

Możliwe dziedziny współpracy to między innymi: rozwój nowych marek handlowych – znaków jakości z wyraźnym określeniem przyjaznego środowiska pochodzenia, takie jak: „Mebel z Salling”, „Schody z Morsø”, „Okładzina schodów z Thy” itd.; opracowanie koncepcji współpracy w zakresie sprzedaży itd.; opracowanie prototypów nowych produktów, takich jak nowe drzwi zewnętrzne „Drzwi z Himmerland” z drewna twardego lub podobnych.

Lider projektu: jak wyżej lub firma zajmująca się opracowywaniem prototypów i firmy prowadzące podobną działalność.

Pomysłem szwedzkim jest wytwarzanie specjalnych produktów z drewna twardego, takich jak małe domki produkowane z drewna twardego. Nazywają się one „Małe domki ogrodowe” lub altanki. Meble i wyposażenie do tych domków, wykonane z drewna twardego, będzie stanowiło dodatek do domków. Jeden z tych domków będzie obwożony po rejonie Småland celem pokazania nowych sposobów wykorzystania drewna twardego. Inny domek, prawdopodobnie altanka, będzie częścią targów i wystaw.

W Szwecji partnerem prowadzącym jest Centrum Drewna Twardego wspólnie z biorącymi udział w projekcie firmami i uniwersytetem w Växjö.

4. Organizacja wystaw, która również motywuje grupę, wzmacnia współpracę między uczestnikami projektu, daje wskazówki na temat potrzeb konsumentów w zakresie produktów itd. Uczestnicy projektu będą zwiedzać odpowiednie wystawy w innych krajach uczestniczących w projekcie, aby rozwinąć sieci współpracy itd.

Lider projektu: Centrum Biznesu lub firma doradcza i szwedzkie regionalne Centrum Drewna Twardego.

5. Sprawozdania z realizacji projektu, księgowość itd. – grupa Småland i Limfjord.

Spodziewana data zakończenia projektu – jesień 2006 r.

Organizacja projektu i uczestnicy

Grupa Småland i Centrum DREWNA Twardego są liderami projektu, jeśli chodzi o całokształt projektu, natomiast grupa Limfjord jest liderem projektu dla duńskiej części projektu. Organizacja uczestników projektu z tych dwóch krajów wygląda następująco:

Dla szwedzkiej części projektu

Uczestnik/Osoba kontaktowa

Träcentrum/Lövträ

Box 174, 571 22 Nässjö

Lider projektu: Susanne Johansson

Träcentrum/Lövträ

Box 174, 571 22 Nässjö

Lider projektu: Bengt-Elis Pettersson

Uniwersytet w Växjö

351 95 Växjö

Wykładowca uniwersytecki: Harald Säll

BIARO

Kopparfly 111, Örsjö

Przedsiębiorca: Björn Aronsson

Iversen Industriservice

Järnvägsgratan 8, 360 73 Lenhovda

Przedsiębiorca: Ola Iversen

Mittpunkt Högsby

Storgatan 21, 579 30 Högsby

Lider projektu: Bengt-Åke Lundin

MH Design

Kalmar

Architekt: Hans Mårtensson

Jan Ekström

Magasinsgratan 35, 574 38 Vetlanda

Przedsiębiorca: Jan Ekström

Smålandsgruppen

Lindehult 415, 382 94 Nybro

Przedsiębiorca i członek LGD:

Lennart Gustavsson

Smålandsgruppen

Storgatan 21, 579 30 Högsby

Menedżer: Ewa Engdahl

Dla duńskiej części projektu

Uczestnik/Osoba kontaktowa

Rada Rozwoju Salling

Nørregade 16 A, Balling, 7860 Spøttrup

Dyrektor: Morten Østergaard

Rada Rozwoju Biznesu w Morsø

Nørregade 3, 7900 Nykøbing Mors

Menedżer Centrum Biznesu: Jens Peter Jensen

Doradca handlowy Otto Lægaard Jensen

Margrethevej 11

7770 Vestervig

Jak wyżej

Centrum Rozwoju dla Mebli i DREWNA

Kongsvingervej 13, Egeris, 7800 Skive

Dyrektor: Ove Andersen

Duńskie Stowarzyszenie Lasów

Leśnik: Klaus Lindhardtson

Stowarzyszenie Biznesu w Sydthy

Kirkevej 9, 7760 Hurup

Menedżer Centrum Biznesu: Torben Alstrup Nielsen

GNE Company

Næssundvej 423 A, 7960 Karby

Dyrektor: Finn Borg

Damkjær Przemysł Drzewny

Furvej 2, 7900 Nykøbing

Dyrektor: Tage Odgaard Nielsen

Miasto i Budynki Architektki

Rådhusstrøget 2, 7900 Nykøbing

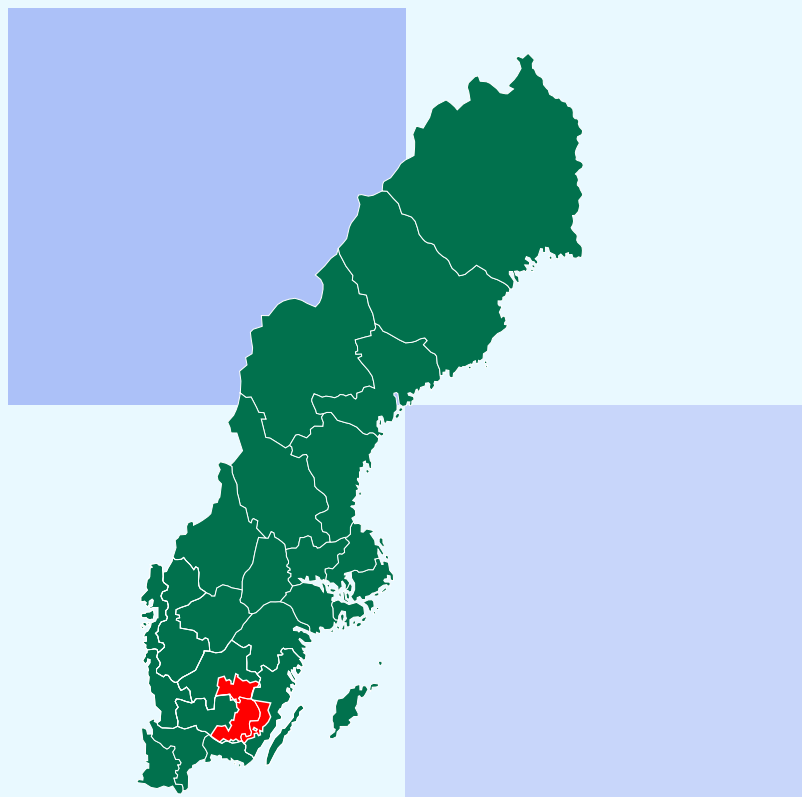
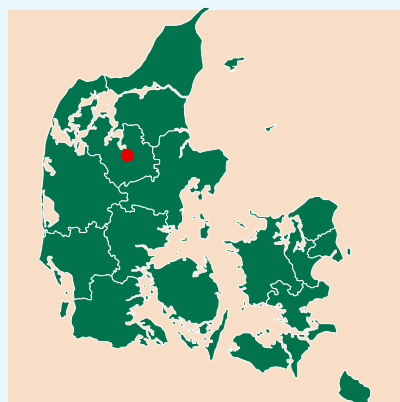
Dyrektor: Bjarke Sørensen

Połączony wysiłek – Dania i Szwecja
dokonują przeglądu procesu
produkcji

Finansowanie całego projektu

Budżet i plan finansowy dla części szwedzkiej	
Budżet:	Euro
1. Kierowanie projektem i księgowość	86 470
2. Usługi zewnętrzne, marki handlowe, targi/wystawy	24 118
3. Koszty lokalowe	5 294
4. Inwestycje, prototypy	17 059
5. Transport, znakowanie, dokumentacja	57 059
6. Bezpośrednie finansowanie publiczne, czas pracy	27 059
7. Bezpośrednie finansowanie prywatne, czas pracy i materiały	217 059
Suma wydatków	434 118
Finansowanie	
Finansowanie z UE	86 824
Inne fundusze publiczne	130 235
Centra biznesu, firmy itd.	217 059
Całość projektu	434 118
Budżet i plan finansowy dla części duńskiej	
Budżet:	EUR
1. Wyjaśnienie możliwości współpracy i rozwoju	14 000
2. Propozycje konkretnych projektów rozwoju	14 000
3. Wdrożenie projektów przykładowych	46 000
4. Wystawa i zwiedzanie wystaw innych partnerów	35 000
5. Planowanie, sprawozdawczość, księgowość itd.	13 000
Suma wydatków	122 000
Finansowanie:	
Dyrekcja ds. Żywności, Rybołówstwa i Przemysłu Rolnego	31 000
Finansowanie UE	31 000
Centra biznesu, firmy itd.	60 000
Całość projektu	122 000

Możliwości, jakie daje drewno twarde

Dla DANII:

Region, okręg: Viborg (Dania)

Nazwa LGD: Leader+ Limfjord Group

Powierzchnia: 1800 km²

Ludność: 80 000

Całkowity koszt projektu: 122 000 EUR

UE: 31 000 EUR

Inne fundusze publiczne: 31 000 EUR

Fundusze prywatne: 60 000 EUR

Osoba kontaktowa: Magnus Jørgensen

Adres: Leader+ The Limfjord Group, Viborg Amt

Skottenborg 26, DK 8800 Viborg, Dania

Tel. (45) 87 27 17 00

E-mail: ViborgAmt@vibamt.dk

Internet: www.viborgamt.dk

Dla SZWECJI:

Region, okręg: Kalmar, Kronoberg i Jönköping

Nazwa LGD: Smålandsgruppen, Leader+

Powierzchnia: 7977 km²

Ludność: 88 000

Całkowity koszt projektu: 434 118 EUR

UE: 86 824 EUR

Inne fundusze publiczne: 130 235 EUR

Fundusze prywatne: 217 059 EUR

Osoba kontaktowa: Ewa Engdahl

Adres: Smålandsgruppen, Leader+ Storgatan 21, 579 30 Högsby, Szwecja

Tel. (46) 49 12 01 20

E-mail: smalandsgruppen@hogsby.se

Internet: www.smalandsgruppen.se

Zdjęcia przekazane przez Leader+ Dania i przez Szwedzki Zespół Sieci Narodowych

NOWE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

Rozwój obszarów wiejskich w UE – co to oznacza dla nowych państw członkowskich

Od dnia 1 maja 2004 r. 10 krajów: Cypr, Republika Czeska, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Malta, Polska, Republika Słowacka i Słowenia stały się członkami Unii Europejskiej. Nowe państwa członkowskie będą dzielić ze starymi 15 państwami członkowskimi prawa i obowiązki systemu UE i jego ramy instytucjonalne, znane jako *acquis communautaire*. To przejście było już wspierane poprzez rozmaite działania Wspólnoty i instrumenty przedakcesyjne. W przypadku rozwoju obszarów wiejskich Sapard – Specjalny Program Akcesyjny Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – został wprowadzony dla wszystkich nowych państw członkowskich z wyjątkiem Cypru i Malty. Obecnie, w fazie poakcesyjnej, pomoc jest nadal udzielana poprzez specjalne programy rozwoju obszarów wiejskich i progra-

my Funduszy Strukturalnych uzgodnionych między nowymi państwami członkowskimi i Komisją Europejską na okres programowy 2004–2006.

Okres przedakcesyjny

Sapard został ustanowiony na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1268/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. (Dz.U. L 161 z 26.6.1999), na podstawie wniosku Komisji, jako część programu Agenda 2000.

W fazie przedakcesyjnej UE koncentrowała się na pomocy finansowej dla sektora rolnego i działaniach w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, tak by nowe państwa członkowskie mogły zmodernizować i przeprowadzić restrukturyzację sektora rolnego, zakładów przetwórstwa żywności i gospodarki rolnej. Miało to również na celu poprawę poziomu życia osób zamieszkujących obszary wiejskie. Podejście inicjatywy Leader nie było włączone do pierwotnego zestawu działań programu Sapard, ale zmiana rozporządzenia Rady (WE) nr 1268/1999 wprowadziła nowy typ działania typu Leader dla Bułgarii i Rumunii, identyczny z tym, jaki został uzgodniony z nowymi państwami członkowskimi (patrz niżej).

Główne cechy programu Sapard są następujące: finansuje on jedynie działania dotyczące rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich i ma budżet 225,2 miliona euro dla Bułgarii i Rumunii w 2004 r. (do 2003 r. całkowity budżet roczny dla 10 krajów Europy Środkowej i Wschodniej wynosił 560 milionów euro). Sapard jest programem zdecentralizowanym i władze państwowe są w pełni odpowiedzialne za wdrażanie programu. W Komisji za ten program odpowiedzialna jest Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Programy poakcesyjne (2004–2006)

Od momentu przystąpienia nowe państwa członkowskie nie kwalifikują się już do otrzymywania pomocy dla rozwoju obszarów wiejskich z programu Sapard; Rozdział VII **Traktatu o Przystąpieniu** uzupełniony przez rozporządzenia Komisji (WE) nr 27/2004 z dnia 5 stycznia 2004 r. (Dz.U. L 005 z 9.1.2004) i (WE) nr 141/2004 z dnia 28 stycznia 2004 r. (Dz.U. L 024 z 29.1.2004) określa specjalny system pomocy rozwojowej dla obszarów wiejskich w tych krajach na okres 2004–2006.

Ten system jest głównie oparty na nowym **Tymczasowym Instrumencie Rozwoju Obszarów Wiejskich (TRDI)** finansowanym z Sekcji Gwarancji EFOGR dla wsparcia czterech tak zwanych „działań towarzyszących” (środowiska wiejskiego, wczesnych emerytur, zalesiania i wypłat kompensacyjnych dla obszarów mniej rozwiniętych i obszarów, na których istnieją ograniczenia ze względu na środowisko naturalne) i następujących specjalnych działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich:

- gospodarstwa rolne, których prowadzenie ledwie wystarcza do utrzymania się i które są w trakcie restrukturyzacji,
- grupy producentów,
- inwestycje celem spełnienia określonych standardów,
- pomoc techniczna,
- uzupełnienia wypłat bezpośrednich.

Wszystkie inne działania nietowarzyszące, które stanowią już część *acquis*, są również dostępne dla nowych państw członkowskich w ramach programowania Funduszy Strukturalnych, z wyjątkiem Cypru, gdzie stanowią one część programu rozwoju obszarów wiejskich.

W połowie 2004 r. 19 programów poakcesyjnych zostało zatwierdzonych przez Komisję dla wdrożenia w 10 nowych państwach członkowskich. 10 programów jest finansowanych z Sekcji Gwarancji EFOGR, a dziewięć programów Celu 1 jest finansowanych z Sekcji Orientacji EFOGR. Całkowita wysokość tego finansowania to ponad 7,6 miliarda EUR (w cenach bieżących na lata 2004–2006).

Nowe państwa członkowskie eksperymentują z podejściem Leader

Poza wspomnianymi wyżej działaniami, nowe państwa członkowskie korzystają z **działań typu Leader**, które mają być finansowane z Sekcji Orientacji EFOGR.

Ogólny cel tych działań to przekazanie koniecznych umiejętności i doświadczenia mieszkańcom obszarów wiejskich dla rozwinięcia zintegrowanego podejścia do rozwoju lokalnego, a także wdrożenie zintegrowanych strategii rozwoju obszarów wiejskich na szczeblu lokalnym poprzez partnerstwo lokalne.

Sześć spośród 10 nowych państw członkowskich włączyło działania typu Leader do swoich programów Celu 1. Cypr korzysta z działania „Pomoc techniczna dla zdobycia umiejętności przez mieszkańców obszarów wiejskich”.

Słowenia nie włączyła działania do swojego Celu 1 SPD, ponieważ istnieje tam krajowy program wspierający podobne działanie. To samo dotyczy Republiki Słowackiej, która korzysta z pomocy technicznej w ramach Sapard (375 000 EUR w latach 2004–2005) nie tylko dla uzyskania zdolności administracyjnych, ale również celem wdrożenia strategii lokalnych.

Malta będzie w roku 2006 jedynym państwem członkowskim niemającym doświadczenia w zakresie programu Leader.

Biorąc pod uwagę pilotażowy charakter wdrażania strategii lokalnego rozwoju obszarów wiejskich, realizacja działań typu Leader+ będzie się skupiać przede wszystkim na zdobywaniu umiejętności. Lokalne strategie rozwoju będą również realizowane, ale na małą skalę.

Quality of life in rural areas: experiences and cooperation

Leader+ European Seminar
Brussels, 25 October, 2004

Seminarium europejskie Leader+

„Jakość życia na obszarach wiejskich: doświadczenia i współpraca”

Ta pierwsza impreza zorganizowana przez Obserwatorium Europejskie Leader+ odbyła się w Brukseli w dniu 25 października 2004 r. Pozwoliła ona uczestnikom spotkać się i dowiedzieć, w jaki sposób Leader+ przyczynił się do poprawy jakości życia ludzi żyjących na niektórych obszarach wiejskich Europy. Seminarium zgromadziło około 350 uczestników, w tym ponad 100 LGD pracujących nad projektami dotyczącymi jakości życia. Zaprezentowano sześć analiz przypadku. Była również możliwość wymiany doświadczeń i pomysłów, a także zrozumienia, co oznacza

jakość życia w kontekście różnych projektów i z pomocą zaproszonych ekspertów. Uczestnicy mogli również usłyszeć o roli niedawno założonego Obserwatorium Leader+ i jego Contact Point.

Silva Rodriguez, Dyrektor Generalny ds. Rolnictwa, oficjalnie przywitał uczestników tego pierwszego tematycznego seminarium Leader+. Otwarcia sesji plenarnej dokonał odchodzący **Komisarz, Franz Fischler**, który opisał znaczenie pracy wykonywanej przez LGD i odnotował sukces i znaczenie podejścia typu Leader we wspieraniu

mieszkańców obszarów wiejskich, którzy mogą dzięki niemu zrealizować długoterminowy potencjał rozwoju obszarów wiejskich w swoich stronach rodzinnych. Podkreślił on również znaczenie, jakie w tym podejściu ma poszukiwanie nowych rozwiązań dla skomplikowanych problemów obszarów wiejskich, a także nauka poprzez innowacje – dwie kluczowe koncepcje, które zostały zresztą uwydatnione w sześciu analizach przypadku zaprezentowanych podczas seminarium. Po przypomnieniu sukcesu Leader II, F. Fischler mówił o propozycjach Komisji zmierzających do włączenia Leader do przyszłej polityki rozwoju obszarów wiejskich jako czwartej osi wdrożeniowej, czy też „osi Leader”. Miałoby to nastąpić w uznaniu powodzenia podejścia terytorialnego i biorącego pod uwagę inicjatywy oddolne, które okazało się najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem zapewnienia rozwoju obszarów wiejskich.

Profesor Jan Douwe van der Ploeg, ekspert z Uniwersytetu w Wageningen (Niderlandy) przedstawił ramy koncepcyjne tematu jakości życia. W swojej prezentacji uznał on potrzebę określenia jakości życia jako głównego celu polityki rozwoju obszarów wiejskich, a także podkreślił rolę uczestników projektów z obszarów wiejskich w mobilizacji dostępnego na tych obszarach kapitału. Prezentacje sześciu analiz przypadku zajmowały się takimi sprawami, jak dostępność na obszarach wiejskich (Lombardia, Włochy), zaangażowanie młodzieży w działalność kulturalną (Tyne Esk, Szkocja, Zjednoczone Królestwo), umożliwianie zatrudnienia dla niepełnosprawnych (Katalonia, Hiszpania), odrodzenie społeczności wypiskarskiej (Wyspa Utö, południowo-zachodnia Finlandia), dostosowywanie usług do potrzeb lokalnych (Walonia, Belgia), nowe zastosowanie dla starych torów kolejowych (środkowe Pireneje, Francja).

Doktor Robert Lukesch z OAR Regionalberatung GmbH, Austria, był moderatorem sesji pytań i odpowiedzi, jaka nastąpiła po tej prezentacji. Profesor van der Ploeg wyciągnął pewne wnioski o zasadniczym znaczeniu, a mianowicie, że Leader powinien pozostać nośnikiem innowacji na obszarach wiejskich Europy i że włączenie programu Leader do zasadniczych programów oznacza konieczność zmian uregulowań prawnych na szczeblu narodowym.

W przemówieniu zamykającym seminarium **Nikiforos Sivenas**, Dyrektor w DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (Aspekty horyzontalne rozwoju obszarów wiejskich i Sapard), zwrócił uwagę na niektóre najistotniejsze aspekty tematu jakości życia w poprzednich i obecnym programie Leader, a także programach rozwoju regionalnego, jak również przedstawionych analizach przypadku. Przyznał on również, że temat ten będzie miał nadal duże znaczenie jako jedna z trzech osi priorytetowych na okres 2007–2013. Podkreślił on również rolę Obserwatorium Leader+ w dostarczaniu informacji, stymulowaniu projektów współpracy i pokazywaniu najlepszych przykładów.

Szczegóły dotyczące wystąpień na tym seminarium można znaleźć na stronie internetowej Leader+ <http://europa.eu.int/comm/Leaderplus>

A: Były Komisarz Franz Fischler i Silva Rodriguez, Dyrektor Generalny ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich

B: Hilka Bergman, LGD I Samma Båt, Finlandia

C: Véronique Weyland-Ammeux, Leader+ Contact Point

D: Christelle Théate, LGD Assesse-Gesves, Walonia, Belgia

E: Doktor Robert Lukesch, ekspert

F: Marco Degliantoni, LGD Alto Oltrepò, Lombardia, Włochy

G: Sivenas, Dyrektor, DG AGRI

H: Francisco Pérez Malagón i Joan Bonet Puig, LGD Consorci Ripollés Desenvolupament, Katalonia, Hiszpania

I: Profesor Jan Douwe Van der Ploeg, ekspert

J: François Migeotte, LGD Assesse-Gesves, Walonia, Belgia

K: Archie Pacey, LAG Tyne Esk, Szkocja, Zjednoczone Królestwo

L: Pascal Doisne, LGD Vallée des Gaves, Francja

M: Caroline McNairm, LGD Tyne Esk, Szkocja, Zjednoczone Królestwo

F

G

H

K

L

M

Leader+ Magazine

„Leader+” Magazine jest publikowany trzy razy do roku przez Obserwatorium Europejskie dla Obszarów Wiejskich. Leader („Powiązania między działaniami na rzecz rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich”) jest inicjatywą wspólnotową wprowadzona przez Komisję Europejską i koordynowaną przez jej Dyрекcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (Zespół F3). Treść „Leader+” Magazine nie zawsze odzwierciedla poglądy instytucji Unii Europejskiej.

Zespół redakcyjny: Obserwatorium Europejskie dla Obszarów Wiejskich

Osoba odpowiedzialna prawnie:

Rob Peters, Komisja Europejska, DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Zespół F3, 130 rue de la Loi, B-1040 Bruksela

Autorzy artykułów w tym numerze: Leader+ Zespoły Sieci Narodowych

Zdjęcia: Prawa autorskie do zdjęć ma Komisja Europejska, chyba, że jest to inaczej zaznaczone na zdjęciu.

Zdjęcie na okładce: Zespół Austriackiej Sieci Narodowej

„Leader+” Magazine jest publikowany w dziewiętnastu oficjalnych językach Unii Europejskiej w nakładzie 35 880 egzemplarzy

Dodatkowych informacji udziela:

Leader+ Contact Point, Rue du Marteau 81, B-1000 Bruksela

Tel. (32-2)235 20 20

Fax (32-2) 280 04 38

E-mail: contact.point@Leaderplus.org

WWW: <http://europa.eu.int/comm/agriculture/rur/leaderplus>

© Wspólnoty Europejskie, 2005

Przedruk jest dozwolony pod warunkiem podania źródła

Aby otrzymać dodatkowe egzemplarze magazynu „Leader+”, należy wysłać e-mail na adres **contact.point@leaderplus.org** lub wysłać zamówienie faksem lub listownie, podając dokładne dane oraz ilość egzemplarzy i potrzebną wersję językową na adres:

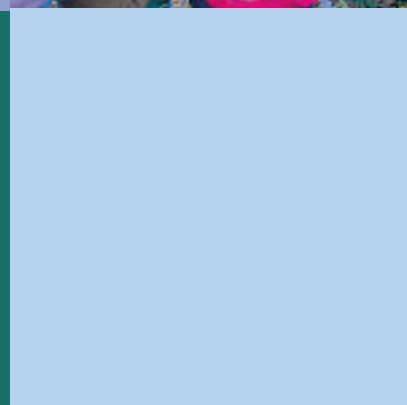
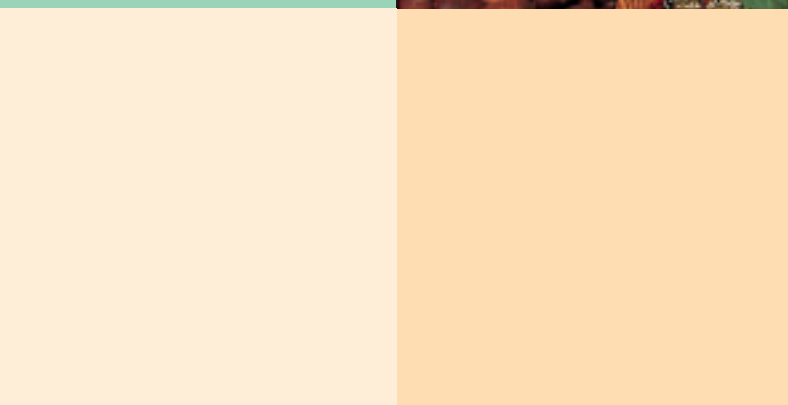
Obserwatorium Leader+ Contact Point

81, Rue du Marteau, B-1000 Bruksela, BELGIA

Tel. (32-2) 235 20 20, Fax (32-2) 280 04 38

Można również zamówić subskrypcję publikacji Leader+. Aby dodać swoje nazwisko do listy adresowej, należy zarejestrować się on-line, używając jednego z formularzy, które można znaleźć pod następującym adresem internetowym:

<http://europa.eu.int/comm/agriculture/rur/leaderplus>

Profil Leader+

Nazwa:

Leader („Powiązania między działaniami na rzecz rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich”)

Typ programu:

inicjatywa wspólnotowa

Obszary docelowe:

Leader+ jest skonstruowany wokół trzech działań:

- Działanie 1 – Wsparcie strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego typu pilotażowego, opartych na inicjatywach oddolnych.
- Działanie 2 – Popieranie współpracy między terytoriami wiejskimi.
- Działanie 3 – Tworzenie sieci kontaktów.

Priorytetowe tematy strategiczne:

Tematami strategicznymi, określonymi przez Komisję dla Leader+, są:

- Jak najlepsze wykorzystanie zasobów naturalnych, w tym waloryzacja miejsc.
- Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich.
- Zwiększanie wartości produktów lokalnych, zwłaszcza poprzez ułatwianie dostępu do rynków dla małych jednostek produkcyjnych poprzez działania kolektywne.
- Wykorzystywanie know-how i nowych technologii do zwiększania konkurencyjności produktów i usług na obszarach wiejskich.

Odbiorcy pomocy i kwalifikujące się projekty:

Pomoc finansowa w ramach Leader+ jest przyznawana spółkom, Lokalnym Grupom Działania (LGD) zrzeszającym przedstawicieli sektora publicznego i prywatnego oraz organizacji nienastawionych na zys, których celem jest wdrażanie programów rozwoju lokalnego na swoich obszarach. Leader+ ma na celu pomoc mieszkańcom obszarów wiejskich w rozwinięciu długoterminowego potencjału ich rejonu. Promuje on wdrażanie zintegrowanych, wysokiej jakości i oryginalnych strategii dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, a także zachęca do współpracy narodowej i ponadnarodowej. Celem skoncentrowania zasobów Wspólnoty na najbardziej obiecujących lokalnych strategiach, by dać im w ten sposób maksymalne poparcie, finansowanie jest przyznawane na podstawie selektywnego podejścia jedynie ograniczonej ilości obszarów wiejskich. Procedury wyboru są otwarte i rygorystyczne.

W ramach programu rozwoju lokalnego mogą być finansowane projekty indywidualne, które zgodne są ze strategią lokalną. Wszystkie projekty kwalifikujące się do finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) kwalifikują się do finansowania z Leader+.

Na szczeblu decyzyjnym LGD partnerzy ekonomiczni i społeczni oraz stowarzyszenia muszą stanowić co najmniej 50 procent lokalnej spółki.

Okres trwania programu:

2000–2006.

Dotacja wspólnotowa:

5046,5 miliona EUR, z tego 2106,3 miliona EUR (2143,5 miliona po indeksacji w połowie okresu) jest finansowane z Sekcji Orientacji EFOGR, a pozostała część ze składek publicznych i prywatnych.

Urząd Publikacji

Publications.eu.int